

„Mans fotogrāfa vārds zināms tikai dažiem,” saka kuldīdznieks, sauszemes transportlīdzekļu tehniskais eksperts Jānis Krasts, kurš fotografē īpašos panorāmas skatus.

→ 9. lpp.

Kāpēc Īvandes pagasta Rogu saimniecei Sintijai Gailītei tik labi aug puķes?

Rudeni sētās atraitnītes jau ir pilnos ziedos, un drīz tās tiks vestas uz Kuldīgas tirgu.

→ 5. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Pirmdiena, 2018. gada 26. marts

Nr. 36
(11 272)

Cena
0,68 eiro

Jaunāki neklūst, bet ir tikpat aktīvi

Skrundas senioru kluba *Ceriņi* vadītāja Dzidra Vjaksa (no kreisās) un eksprezidente Guna Rūsīte (no labās) daļa torti, ko apvienības 15. jubilejā dāvājusi tās dibinātāja Irēna Jeromanova-Vizla, kura šoreiz nevarēja ierasties.

Skrundas seniori prot rast prieku gan ikdienā, gan svētkos – to viņi apliecināja ceturtdien kluba *Ceriņi* 15. jubilejas ballē.

„Kā tad – mēs vēl jauni! Kaut daudziem ir ap 80 un dažiem pat vairāk,” nosmēja Andris Sadovskis. Pārējie piebilda, ka pie *jaunības* notur aktīvais dzīvesveids – seniori dzied korī *Novakars*, četri pāri dejo kolektīvā *Virši*, kluba biedri regulāri brauc ekskursijās, uz izrādēm, svin nozīmīgas jubilejas, piedalās talkās, kultūras un sabiedriski politiskajā dzīvē. „Jā, mēs vienmēr esam pirmie, kas dodas uz vēlēšanu iecirkni!”

Pirms 15 gadiem, dziedošajiem kungiem un dāmām piepulcējot vēl citus ļaudis pensijas gados, klubiņu izveidoja toreizējā skrundeniece Irēna Jeromanova-Vizla. Kad viņa pārcēlās uz Vidzemi, vadību pārņēma Dzidra Kārklīņa, pēc tam Dzidra Ansone, tad Guna Rūsīte, nu vairākus gadus prezidente ir Dzidra Vjaksa.

„Mums pārsvarā Dzidras un daiļais dzimums vien pie stūres. Vīriešu maz, tomēr turas,” vienprātīgi atzina seniores. G. Rūsīte piebilda: „Tāpēc, ka esam kustīgi, lustīgi un veselīgi. Nav neviena pīpētāja – pa visu kultūras namu pusstundā nevarējām atrast, kas tortē svecītes aizdegtu.”

Lai gan *Ceriņi* nav reģistrēta biedrība, tā ir Skrundā lielākā nevalstiskā organizācija, kurā darbojas ap 70 biedru. Uz balli atnāca pussimts.

Dainas Tāfelbergas teksts un foto

Mācītāji mās sarunāties.

„Tā bija pozitīva saruna, kurā mierīgi varēja izklāstīt problemātiku, kas pa šiem gadiem luterāņu baznīcā sakrājusies,”

tā diskusiju Torņakalna baznīcā Rīgā vērtē viens no tās iniciatoriem, Kuldīgas Sv. Annas draudzes mācītājs Mārtiņš Burke-Burkevics.

→ 4. lpp.

Kurzemnieku aprīlim var abonēt līdz 27. martam

- internetā www.abone.pasts.lv (ietaupot 71 centu)
- pasta nodaļās
- pie pastniekiem
- redakcijā (ietaupot 71 centu)

Jautājiet Daigai Kalniņai!

Līdz 27. martam gaidām jautājumus Alsungas novada domes priekšsēdei Daigai Kalniņai. *Kurzemnieks* pašvaldības vadītāju iztaujās par novada budžetu, infrastruktūru, nākotnes vīziju izglītībā un citiem aktuāliem jautājumiem novadā. Savus jautājumus varat uzdot pa tālr. **63350567** (darbdienās), e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv un *Kurzemnieka* feisbuka lapas mesendžerī.

Trešdien, 28. martā:

- Kā Lieldienas gaida bērni un jaunieši.
- Kas darāms dārzā pavasarī.
- Planīcas ielas stāsti.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Cepumiņš un smilšu rausis

Maija Jankovska,
tāl. 63323021,
redakcija@kurzemnieks.lv

Droši vien katrs no vecākiem ir pieredzējis situāciju, kad bērns vēlas palīdzēt mājas darbos. Zinām, ka tas ir labi un jāveicina, vienlaikus pie sevis nodomājam: „Nu, nē, tas viss ieilgs, istaba pēc tam tāpat būs jāpārslauka, jo bērns tikai izdenās gružus pa visām malām.” Nesen uzklauzīju kāda pirmsskolas pedagoga padomu: jāiedomājas, kā tas izskatās no bērna perspektīvas. Pieaugušais paņem slotu, sāk ar to vicināties un dzenāt netīrumus pa istabu. Jāapzinās, ka tas punkts, uz kuru mērķ-

priekšsēdes Zanes Baltgales stāstījums, kā darbojas viņas privātais bērnudārzs. Pat grūti pateikt, kas aizķērās visvairāk, jo patika itin viss: nav organizētu nodarbību, bērni savas aktivitātes izvēlas paši, jo telpa pilna ar aizraujošiem, attīstošiem uzdevumiem; pamatprasmes bērni attīsta, darot īstus darbus, kas dažkārt izklausās pat bīstami (pašiem ļauts sagriezt dārzeņus, lai pacienātu citus, mazgāt plīstošus traukus, samalt audzinātājai kafijas pupiņas); patika tas, kā viņi mācās pacietību (ja kāds jau pieteicies malt kafiju, otram jāgaida nākamā diena, jo audzinātāja jau nedzērs kafiju litriem).

Ja vajadzētu izvēlēties metaforu, ar ko šo pieeju salīdzināt, man tā liekas kā īsts, smaržīgs, bērna izcepts cepumiņš iepretim tradicionālajam smilšu rausim (arī tas ir ļoti jauks).

Klausoties, kā varētu izpausties jaunā, izglītības un zinātnes ministrijas īstenotā kompetenču pieeja, liekas, ka tajā varētu ienākt diezgan daudz cepumiņu, smilšu rausim paliekot mazākumā. Tā rosina bērnus mācīties pēc iespējas dabiskāk: sekot savai zinātkārei. Pedagoģi kā līdzgaitnieki vēro darbības un nodrošina apstākļus, kuros bērns netieši tiek mudināts sasniegt aizvien jaunas virsotnes.

Kā tas būs praksē, grūti spriest. Konferencē tika rādīti videoieraksti, kā bērni pēc jaunās pieejas darbojas. Diemžēl konkrētie piemēri daudz neatšķīrās no parastajām nodarbībām – bērniem uzdoti ļoti standartizēti uzdevumi, kas nedēļas laikā jāizpilda. Tomēr viss ir tikai attīstībā – pedagogi taustās un meklē labākās metodes. Ticu, ka cepumiņš ir mūsu nākotne.

„Kompetenču pieeja rosina bērnus mācīties pēc iespējas dabiskāk: sekot savai zinātkārei.”

tiecīgi virzām visu saslaucīto, eksistē tikai mūsu prātā un ka bērns nekādi nevar to ieraudzīt. Ieteikums: to punktu padarīt redzamu, piemēram, uzlīmējot uz grīdas uzlīmi.

Šī ir viena no neskaitāmajām idejām, ko paņēmu līdzi kā derīgu no pirmsskolas pedagogu konferences, kurā piedalījies, lai rastu atbildi, kā bērnudārziņiem ikdienā varētu mainīties nākamajā mācību gadā, kad pirmsskolas iestādes sāks darbu pēc jaunās kompetenču pieejas. Ar apkopotajām atbildēm var iepazīties šajā numurā (10. lpp.), tomēr konferencē redzētais un dzirdētais neliek mieru, tāpēc padalīšos pārdomās.

Teikšu kā ir: mana attieksme bija dalīta. Sajūsmīgā Montessori asociācijas

MANUPRĀT

Skaisti vārdi nevienu neatvilinās

Šomēnes Latvijā sācies pilotprojekts latviešu remigrācijas atbalstam. Tajā darbojas cilvēki, kuriem jāizzina, kuri ārzemēs dzīvojošie latvieši vēlas atgriezties. Protams tādi ir latvieši. Bet maz ticams, ka koordinatori varēs piedāvāt pietiekami labus apstākļus. Ne viens vien šķendējās, ka remigrācijas plāns 2013.–2016. gadam un tam atvēlētie 100 tūkstoši eiro latviešus mājās nav atveduši. Ministru prezidents Māris Kučinskis izteicies, ka pasaulē aizbraukušajiem pašlaik Latvija nevar piedāvāt pietiekami labu pamatu un finansiālu stimulu, lai viņi atgrieztos. Tālab iepriekšējais plāns pārstrādāts un nu tiek ieviests. Ko maina pārstrādātais plāns, ja apstākļi nav mainījušies? Atalgojums taču būtiski nav audzis. Tāpēc man nešķiet lietderīgi tērēt naudu jauna plāna ieviešanai.

Jolanta Hercenberga, tālr. 63350568,
jolantah99@gmail.com

Ja pamanāt ko interesantu,
nofotografējiet un sūtiet: redakcija@kurzemnieks.lv.

TRIS VIEDOKĻI

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sākusī tautiešu remigrācijas izmēģinājuma projektu. Latvijā strādā koordinatori, kuru uzdevums ir uzrunāt tos, kuri gribētu atgriezties, noskaidrot vajadzības, piedāvāt darbu, dzīvesvietu, bērnudārzu, skolu. **KO ĀRZEMJU TAUTIETIM VARAM PIEDĀVĀT KULDĪGAS NOVADĀ?**

Brīvi dzīvokļi: pilsētā ne, laukos ir

1. Elīna Iljina, Kuldīgas novada pašvaldības dzīvokļu speciāliste: – Pēc tā, ko nosaka likums un mūsu saistošie noteikumi, cilvēkiem, kuri atgriežas no ārzemēm, tāds atbalsts netiek sniegts un pašvaldības dzīvoklis netiek piešķirts. Mēs jebkuru brīvu platību varam izīrēt tiem, kuri uzņemt palīdzības reģistrā jeb tautā sauktajā dzīvokļu rindā. Pilsētā dzīvokļi brīvi nestāv – pieprasījums ir lielāks nekā piedāvājums. Rindā gaida 43 cilvēki. Aptuveni

divos gados viņi dzīvesvietu saņem.

Dažos pagastos, piemēram, Gudeniekos, Laidos, Rendas pagasta Ozolos, dzīvokļi ir brīvi, bet tie atbrīvojas tādēļ, ka cilvēki no laukiem aiziet un citi tur negrib labprāt dzīvot. Ja atbraukušajam ir interese par dzīvi laukos, to komisija varētu izvērtēt. Ja kāds grib dzīvesvietu pilsētā, tad, iespējams, jāmaina likums un saistošie noteikumi, lai rindā iekļautu arī tos, kuri atgriežas.

Sarežģīts, nesakārtots jautājums

2. Inguna Krebse, Kuldīgas pirmsskolas izglītības iestādes *Cīrulītis* vadītāja: – Mēs vietas bērnudārzos paši nepiedāvājam – tas notiek vienoti novada domē, un ir rinda. Visiem bērniņiem vietas nepietiek. Gadās kāda brīva kā šobrīd, piemēram, 2011. gadā dzimušajiem, bet pārējā vecumā viss ir aizpildīts. Ja kopā ar vecākiem atbraucis bērniņš, kurš prot runāt latviski, tad nav problēmu – strādājam. Ja atbrauktu tāds, kurš runā svešā mēlē,

skolotāji nebūtu gatavi strādāt. Pedagoģiem tas būtu liels izaicinājums. No vienas puses, būtu labi, ja cilvēki atgrieztos, no otras – jau šeit dzīvojošo daļa ir bez pietiekama nodrošinājuma. Ja tiem, kuri atgriežas, būtu kāds īpašs atbalsts tad šeit esošajiem tas liktos netaisnīgi. Jautājums ir ļoti sarežģīts un nesakārtots. Mums joprojām vairāk ir tādu ģimeņu, kuras aizbrauc, nevis atgriežas. Katru gadu pāris bērnu no bērnudārza tiek izņemti šī iemesla dēļ.

Ja kritērijs ir alga, iespēju maz

3. Sandra Krinkele, Nodarbinātības valsts aģentūras Kuldīgas nodaļas vadītāja: – Tiem, kuri pie mums reģistrējas, varam piedāvāt to pašu, ko jebkurai šeit dzīvojošajam bezdarbniekam. Šie klienti ne ar ko neatšķiras. Mums jau ir uzskaitē tādi cilvēki, kuri atgriezušies. Jāskatās individuāli, ko varam piedāvāt. Ja darbinieks ir kvalificēts, tādām Kuldīgā piedāvājumu ir maz, bet mēs strādājam plašāk un piedāvājam mobilitātes atbalstu. Ja klients darbu atrod, piemēram, Ventspilī, tad pirmos četrus mēnešus var saņemt pabalstu ceļa izdevumiem.

Ventspils pusē ir specifiski, augstāk kvalificēta darba piedāvājumi. Tuvāk Kuldīgai meklē santehniķus, mūrniekus, apsargus, konditorus, pavārus, pārdevējus, ceļu uzturētājus, kokapstrādes iekārtu operatorus. Darba piedāvājumi ir, bet domāju, ka ārzemēs strādājošie grib labi atalgotu darbu. Tas varētu būt iemesls, kādēļ vakances netiek aizpildītas. Ja tam, kurš grib atgriezties, kritērijs ir alga, tad individuāli jāvērtē, kādu kvalificētāku darbu viņš var darīt.

Jolanta Hercenberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kāda ir situācija ar dzīvokļu īri vai iegādi Kuldīgā?

Evita Jomanta, kuldīdzniece:

– Dzīvokļi ir dārgi – tāda sajūta, ka dzīvojam ārzemēs. Cenas apmēram kā Rīgā, nevienā pilsētā nav tik dārgi kā Kuldīgā. Ja naudas ir daudz, tad jau

atrast ir viegli. Kādreiz esmu saskārusies ar dārgiem īres dzīvokļiem, tagad ir pašai savs, bet arī ļoti dārgs.

Ināra Puškevica, tehniskā darbiniece V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijā:

– Man ir savs dzīvoklis. Atceros, ka kādreiz īrēju un staigāju no viena uz otru, bet tad tie bija pieejami. Pašlaik dzirdēts, ka ir slikti: nevar atrast, daudz nosacījumu, dārga īre. Es domāju, ka cilvēki kļūvuši naudas kāri.

Ēriks Freijs, autovadītājs no Ventspils:

– Esmu intereses pēc paskatīties sludinājumos, ko šeit piedāvā, bet tādu ir ļoti maz. Šeit cenas tādas pašas kā Ventspilī. Tur vietējais īres tirgus faktiski izzudis, jo ļoti daudzus dzīvokļus ir nopirkuši vai īrē lietuvieši. Vasarā pārsvarā dzird lietuviešu valodu.

Jana Roze, strādā Latvijas Universitātes Kuldīgas filiālē:

– Atrast ir grūti. Nav daudz piedāvājumu; ja kāds labs uzrodas, tas ātri pazūd. Man šķiet, ka ar īres dzīvokļiem ir diezgan lielas problēmas. Tos grūti atrast, un, ja ir, tad īres maksa ir augsta. Esmu novērojusi, ka pēdējā laikā parādīties vairāk piedāvājumu, un varbūt kaut kas uzlabosies. Ik pa laikam kāds paziņa saka: ja ieraugu labu piedāvājumu, lai padodu ziņu.

Liene Cabule, pārdevēja:

– Ir tādi cilvēki, kas dzīvokļus sapērk un ar to pelna lielu naudu. Ar mūsu, kuldīdznieku, algu īrēt ir ļoti dārgi. Zinu, ka daudzi dzīvokļi stāv tukši. Ar to saskāros, kad pati gribēju īrēt, – tas bija neiespējami. Feisbuks pilns ar cilvēkiem, kuri meklē dzīvokli, mēs mēģinām ieteikt un palīdzēt. Ēl jauno ģimeņu: tās vēlas šeit dzīvot, bet summas ir lielas.

Inga Eglinska, kuldīdzniece:

– Šeit brīvu dzīvokļu nav, un, ja ir, tad par neadekvāti lielu naudu. Man ir savs, bet, ja gribētu pirkt vēl kādu, tad cenas kā kosmosā. Grūti pateikt, kāpēc tā. Sludinājumus esmu skatījusies vietnē *Ss.com*.

Lāsma Reimane, Andras Ālītes foto

Kurzemnieks

Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Izdevējs – SIA *Jaunais kurzemnieks*. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta. Iespiests SIA *Poligrāfijas grupa Mūkusalā*, Rīgā, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3566.

Galvenā redaktore Daiga Bitīniece – 63350567; redakcija@kurzemnieks.lv; reklāmas nodaļa – 63324881; sludinājumi@kurzemnieks.lv

Aktīvi atbalstīs tautiešus, kuri plāno atgriezties

Uzrunāt cilvēkus, kuri gribētu no ārzemēm atgriezties Latvijā, noskaidrot viņu vajadzības, nodrošināt informāciju par darba un dzīves iespējām – tāds ir remigrācijas koordinātoru uzdevums.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija izveidojusi koordinātoru tīklu: pieci būs reģionālie, bet vēl desmit – atsevišķās pašvaldībās.

Kurzemes plānošanas reģionā tā ir Kristīne Smilga. Viņai būs jāsazinās ar tiem, kuri vēlas atgriezties, un jāuztur regulāra saziņa. „Mūsu uzdevums ir uzrunāt un noskaidrot, kāds informatīvs atbalsts viņiem vajadzīgs. Pētījumos par aizbraukušajiem noskaidrots, ka ārzemēs pašiem grūti uzzināt par dzīvesvietu kādā pašvaldībā, par to, kā sākt uzņēmējdarbību, par iespēju bērniem mācīties vai iet bērnudārzā. Mums jāsaņem individuāli piedāvājumi. Ir iesaistītas pašvaldības, un tās par šīm iespējām var stāstīt saviem cilvēkiem, informācija būs pieejama arī medijos un sociālajos tīklos,” skaidro K. Smilga. Izmēģinājums paredzēts līdz gada beigām. Ja tas nestu taustāmus rezultātus, būtu turpinājums.

Kurzemē divās pašvaldībās – Saldū un Skrundā – ir savi koordinātori. Šīs un vēl astoņas pašvaldības Latvijā izvēlētas pēc rezultātiem Pārresoru koordinācijas centra sadarbības platformas *Demogrāfisko lietu centrs* pētījumā *Pašvaldību politikas instrumenti aizbraukušo iedzīvotāju remigrācijas veicināšanai*.

„Ģimenes ir būtiska šīs ieceres mērķauditorija, tādēļ iesakām ģimenēm pieejamos pakalpojumus meklēt vietnēs www.vietagimenei.lv vai www.paps.lv. Bieži vien bērna vecums un izglītības iespējas ir iemesls atgriezties. Tomēr tiks atbalstīta arī jebkura cilvēka atgriešanās,” skaidro K. Smilga.

Gada otrajā pusē plānots uzņēmējdarbības atbalsta projekts *Atgriešanās atbalsts* – varēs pieteikties līdz 9000 eiro uzņēmējdarbības sākšanai Latvijā.

Iveta Grīniņa

Ārzemju tautiešiem derīga informācija:

www.kurzemesregions.lv/remigracija.

Pakalpojumi ģimenēm:
www.vietagimenei.lv vai
www.paps.lv.

Ja kāds zina radus, draugus vai paziņas, kuri grib atgriezties, kontaktus var nodot koordinātorai, kura ar viņiem sazināsies.

- Remigrācijas koordinātorē Kurzemē ir Kristīne Smilga, e-pasts: koordinators@kurzemesregions.lv, tālr. 20478252.
- Koordinātorē Skrundā ir Eva Behmane: eva.behmane@skruna.lv.

Uzklausa profesionālu namatēvu

Par stresa situācijām viesmīļu darbā, par to, kā tās novērst un no tām izklūt, seminārā Kuldīgā, restorānā *Metropole*, stāstīja bāru un restorānu vadītājs, viesmīlības konsultants Arvis Zēmanis.

VISPIRMS DARBINIEKIEM

„Mūsu uzņēmēji Arvi pirmo reizi dzirdēja Kurzemes tūrisma forumā, un viņiem ļoti iepatikās. Tā pēc rīkojām atkārtotu tikšanos,” skaidro Kuldīgas aktīvās atpūtas centra vadītāja Jana Bergmane. „Tas ir pirmais viesmīlības seminārs mūsu uzņēmējiem. Viespirms aicinājām darbiniekus, kuri strādā ar klientiem, un arī uzņēmumu vadītājus. Šīs zināšanas noderēs, kad sāksies jaunā tūrisma sezona.”

A. Zēmani un viņa kolēģi, kafijas ekspertu Raimonda Zadvornovu vēlējās dzirdēt ap 90 cilvēku no Kuldīgas, Ventpils, Liepājas un citiem novadiem, jo A. Zēmanis ir viens no labākajiem nozares speciālistiem, kurš lasa lekcijas, vada meistarklases. Sevi viņš sauca par profesionālu namatēvu, jo šajā jēdzienā ietilpināts viss, kas viesmīlībā svarīgs: apkalpošanas kultūra, ķermeņa valodas un rituālu pārzināšana, orientēšanās ēdienos un dzērienos, emocionālās vides radīšana. Viesmīlībā svarīga arī aktiermeistarība un prasme sarunāties, iejūtība un spēja pārkāpt pāri savam ego. To speciālists aicināja apgūt treniņos.

IZRĀDĀS – TĀ IR VISIEM

Restorāna *Bangerts* vadītāja Anda Šimane dalās iespaidos: „Bijām visi restorāna darbinieki – gan viesmīļi, gan virtuves kolektīvs.

Andras Āltes foto

„Viesmīlība ir arods, kas jāizkopj un kurā jātrenējas,” tā seminārā Kuldīgā ap 90 interesentiem stāstīja populārais nozares konsultants Arvis Zēmanis.

Uz semināru par stresa situācijām kopā bijām pirmoreiz. Lektoru jau biju dzirdējusi un nodomāju: „Cik žēl, ka to ne dzird visi darbinieki!”

Svarīgākā atziņa – stress rodas jebkurā vietā, un vainīgs nav ne konkrētais darbinieks, ne vieta. Tā vienkārši notiek – tā ir visiem. Virtuves darbiniekiem bija vērtīgi dzirdēt, ka viņi nevis dzīvo savā noslēgtajā pasaulītē, bet ir vienotas ķēdes posms.

Viesmīļi reizēm stresā nokļūst virtuves darbu vai nedarbu dēļ.

Vēl vērtīga ir atziņa, ka stress neveidojas tikai viesmīļa un klienta komunikācijā, – bieži to paši radām kolektīvā. Uzticēšanās un iekšējā komunikācija ir tikpat svarīga: bieži esam rupji, kašķīgi, nedomājam, ko otram pasakām. Ļoti ceru, ka šī atziņa visiem paliks atmiņā. Seminārs bija mazliet par īsu – vēl būtu gribējusi darbu grupās.”

Iveta Grīniņa

VIESMĪLĪBĀ SVARĪGA:

- apkalpošanas kultūra,
- ķermeņa valodas un rituālu pārzināšana,
- orientēšanās ēdienos un dzērienos,
- emocionālās vides radīšana,
- aktiermeistarība,
- prasme sarunāties,
- iejūtība, spēja pārkāpt pāri savam ego,
- u.c.

„BIJA ĻOTI VĒRTĪGI”

Viesnīcas un restorāna *Metropole* vadītājs Edmunds Plonis gandarīts, ka pasākumā ir daudz apmeklētāju, turklāt no citām Kurzemes pilsētām. „Bija derīgi dzirdēt par stresa situācijām, uzklaut padomus, kā cilvēkus apkalpot, bija padomi pašizaugsmei, piemēram, kā nobīdīt malā ego. Uzaicināju visus savus darbiniekus, jo vadītājam reti ir laiks par to runāt. Vienam šīs zināšanas ir ieaudzīnātas, citam ne. Seminārā tas izskaidrots ar ļoti labiem piemēriem. Pēdējā laikā aizvien biežāk piedalāmiesursos un semināros, bet kolektīvā konflikta situācijas cenšamies pārrunāt sapulcēs un izlemt, kā rīkoties. Interesants bija arī Raimonda Zadvornova stāstītais ne tikai par jaunumiem kafijas pasaulē, bet arī par saskarsmi ar klientu un apkalpošanas kvalitāti.”

Gudeniekos sapulce

Gudenieku kultūras namā 28. martā 11.00 būs seminārs lauksaimniekiem par izmaiņām nodokļos, bet 13.00 iedzīvotāju sapulcē ikviens varēs uzdot jautājumus pašvaldības pārstāvjiem.

Brīvo vietu gadatirgus

Līdz 29. martam Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) Kuldīgas filiālē tiek gaidīti darba devēju pieteikumi vakanču gadatirgum.

Pasākums notiks 11. aprīlī no 11.00 līdz 14.00 Latvijas Universitātes Kuldīgas filiālē (Kalna ielā 19). NVA darbinieki to sauc par labu iespēju satikties darba devējiem un meklētājiem.

Darba meklētāju lielākie ieguvumi: iespēja atrast darbu vai pieteikties prakses vietai, klātienē darba intervijas, informācija par darbu un mācībām Latvijā. Savukārt uzņēmēji varēs intervēt potenciālos darbiniekus un uzzināt par NVA pakalpojumiem.

Darba devēju vakanču gadatirgum

Kuldīgā var pieteikties pa tālr.

63350552, 29338350 vai e-pastā:

brigita.romanovska@nva.gov.lv.

Inguna Spuleniece

VUGD ZIŅO

Deg sodrēji un pērnā zāle

No 22. līdz 23. martam Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) darbinieki devušies uz Skrundas novada Raņķu pagastu, kur dzīvojamās mājas dūmavadā deguši sodrēji.

Vēl saņemti divi izsaukumi uz kūlas ugunsgrēkiem – Aizputes ielā, Kuldīgā, degusi pērnā zāle 120 m² platībā, bet Alsungas novadā – 1 ha platībā.

MEDIĶI INFORMĒ

Diezgan mierīga nedēļa

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra statistiķe **Dārta Girgensone**.

No 16. līdz 23. martam Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā ātrās palīdzības mediķi devušies uz 70 izsaukumiem. Uz slimnīcu aizvesti 32 cilvēki, no tiem astoņi bērni, kuriem bijusi vīrusu infekcija. Viena sieviete un trīs vīrieši bijuši reibumā.

Viengadīga meitenīte virtuvē pie galda uzrāvusi sev virsū karstu biezputru. Ar apdegumu viņa nogādāta slimnīcā. 30 gadus veca sieviete istabā paklupusi un krītot sasitusi muguru. Savukārt 59 gadus veca sieviete sēdējusi dīvanā, neveikli pagriezusies un izmežģījusi protezēto gūžu.

Uzklausīja Iveta Grīniņa

Mācītāji mācās sarunāties

„Tā bija pozitīva saruna, kurā mierīgi varēja izklāstīt problemātiku, kas pa šiem gadiem luterāņu baznīcā sakrājusies,” tā vairāku garīdznieku rosināto diskusiju Torņakalna baznīcā Rīgā vērtē viens no iniciatoriem, Kuldīgas Sv. Annas draudzes mācītājs Mārtiņš Burke-Burkevics. Uz diskusiju atnākuši arī citādi domājošie, bet pārsvarā gaisotne bijusi vērsta uz ieklausīšanos. Tomēr tajā nepiedalījās ne Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas (LELB) arhibīskaps Jānis Vanags, ne Rīgas iecirkņa prāvests Kristis Kalniņš.

MĪLESTĪBAS UN PACIETĪBAS TRŪKUMS

Viena no sarunas tēmām – ilggadējā garīdznieka, kopš Atmodas laika garīgā līdera Jura Rubeņa rīcības iemesls, noliekot amata pilnvaras un tā norādot uz problēmām LELB. Pats J. Rubenis to publiski nav komentējis, taču, kā saka M. Burke-Burkevics, tas ir mīlestības un pacietības trūkums amata brāļu vidū. „Arī šīs tikšanās iemesls bija runāt par mācītāju nespēju un nevēlēšanos ieklausīties otrā, kad otrs tiek apvainots, pat neiedziļinoties būtībā.”

Viņaprāt, no arhibīskapa gaidīta aktīvāka rīcība, piemēram, organizējot sarunu ne tikai par J. Rubeni un viņa grāmatām, bet arī par to, kas notiek garīdznieku attiecībās. „Arhibīskaps gan izteicies, ka diskusiju kultūra pēdējos gados uzlabo-

jusies, taču, manuprāt, tur ir, ko darīt, – brīžiem attiecību problēma ir diezgan balsa,” uzskata M. Burke-Burkevics. „Kaut vai kolēģu komentāri feisbukā – tie nav ne draudzīgi, ne mīlestības pilni, bet uzbrūkoši, pat naidīgi. Kā sapulcē retoriski jautāja mācītājs Kaspars Simanovičs: ja šis ir cieņas laiks, kā tad bija vēl pirms tam?”

Sanāksmē tomēr turpinājušies uzbrukumī J. Rubeņa grāmatām, īpaši pēdējam darbam *Viņa un viņš*. „Kāds kolēģis, acis aizklādams, rādīja datorā: „Vai tādas bildes mācītājs drīkst likt savā grāmatā!” Bet tur sāka smieties pat vecas tantes! Tas ir skumji, ja kāds ieciklējies viena cilvēka norakšanā. Tāpēc Luterā draudzes mācītājs Kaspars Simanovičs norādīja, ka tādi uzbrukumi ir nekorekti, un arī atgādināja arhibīskapa vērtējumu: grāmata ir pētījums par tēmu, kam var piekrist vai nepiekrist,

nevis darbs, kas lasāms no kanceles.”

TĀ NAV REVOLŪCIJA

„Domāju, ka sapulcē Rīgā arī citādi domājoši kolēģi saprata mūsu vēstījumu: neba mēs iestājamies par baznīcas šķelšanu vai mācības grozīšanu – absolūti ne! Tā nav domāta kā revolūcija vai kārtības ārdīšana, kā daži vēlas to pasniegt, saucot mūs par šķeltniekiem. Saruna ir atvērta tai kristīgajai sabiedrības daļai, kas sevi pozicionē kā luterāņi un kuriem rūp, kas baznīcā notiek.”

18. aprīlī sasaukta LELB mācītāju sanāksme par izgaismotajām problēmām. Bet pirms tam 16. aprīlī 18.00 Rīgas Luterā draudzē turpināsies diskusija, šoreiz – par mobingu baznīcā un sabiedrībā.

Dina Poriņa

14 luterāņu mācītāji un viena evaņģēliste aicināja kristīgo sabiedrību uz sarunu un publiskā vēstulē:

- pauda satraukumu, ka „30 gadus pēc Atmodas baznīcas iekšējā gaisotne vairāk atgādina sabiedrību, kuru mēs piedzīvojam padomju režīmā – tādus *čukstētājus virtuvē*, jo atklāti runāt, rakstīt ir bīstami”;
- ka LELB „mērķtiecīgi tiek novirzīta no teoloģiskās tradīcijas, kurā tā veidojās 20. gadsimta 20. gados, izdzīvoja padomju režīma apstākļos un iekļāvās tautas Atmodā. Tā pamazām, apkārtējai sabiedrībai pat nemanot, tiek novirzīta no Rietumu protestantiskajai kristietībai tik tuvās un saprotamās tradīcijas, kas pārstāv skata plašumu, teoloģisku daudzveidību, atbildīgu akadēmisko brīvību”;
- atgādināja: „Mēs ticam, ka sekošana Kristum nozīmē pieaugšanu mīlestībā, iecietībā, spējā saprast un pieņemt citam citu.”

Parakstītāju vidū ir mācītāji Indulis Paičs, Linards Rozentāls, Kaspars Simanovičs (Rīgas Luterā draudze), Mārtiņš Burke-Burkevics (Kuldīgas Sv. Annas draudze), Modris Plāte (Jēkabpils Sv. Miķeļa draudze), Ralfs Kokins (Jelgavas Sv. Vienības draudze), Māris Ludviks (Talsu draudze) u.c.

Uzņēmēji nosauc problēmas

Par lielākās uzņēmēju biedrības – Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) – padomes prezidentu biedru kopsapulcē ievēlēts līdzšinējais vadītājs Aigars Rostovskis. Bet dažas dienas iepriekš, 15. martā, viņš Kuldīgā, Virkas muižā, ar 20 vietējo uzņēmumu vadītājiem diskutēja par turpmākajiem izaicinājumiem.

„Svarīgi mainīt domāšanu – kā vairāk nopelnīt, nevis kā pārdalīt,” uzsvēra Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras padomes prezidents Aigars Rostovskis.

Sarunā par turpmākajiem soļiem biznesa vides pilnveidē Kuldīgā un Kurzemē piedalījās arī domes priekšsēde Inga Bērziņa un LTRK Kurzemes padomes vadītājs Andis Araks, kā arī viņa vietnieki – Baiba Mikāla no SIA *Amazone grupa* un Kaspars Bergmanis no SIA *Linde Invest* – un citi uzņēmēji.

Trīs gadus LTRK biedru skaits dubultojies, sacīja A. Rostovskis. Tas arī bija mērķis, un darbs jāturpina kvalitātes virzienā, sniedzot uzņēmējiem profesionālus pakalpojumus. „Kurzemes nodaļa bijusi īpaši aktīva,” viņš uzsvēra, mudinot definēt problēmas, kas novēršamas kamerai.

A. Araks pastāstīja, ka Kurzemē identificēts ap 30 problēmām, kas risināmas trīs ceļos. Viens no tiem – kameras kompetenču padomēs Rīgā. (LTRK darbojas astoņas šādas padomes, par eksporta padomes vadītāju atkal apstiprināts SIA *Milzu* īpašnieks Enno Ence, bet lauku uzņēmējdarbības padomes vadītājs atkārtoti būs Edgars Zalāns, kurš pārstāv SIA *Lauku izaugsmes grupa*.)

Otrs problēmu mazināšanas ceļš ir runāt par to ar konkrētām pašvaldībām, trešais –

izvērtēt Kurzemē, līdz var nonākt pie kopsaucēja. Kā piemērus A. Araks minēja jautājumu par kases aparātiem, nebanku kredītiem un situācijām, kad pašvaldības dara to, kas būtu nododams uzņēmējiem. A. Rostovskis minēja divas valstī samilzušas problēmas: viens ir OIK stāsts, ko pēc desmit gadiem Ekonomikas ministrija atzinusi par kļūdu un kurā ne esot *jāizstrebja savārtības ziepes*; otrs – darbaspēka trūkums būvniecībā, tirdzniecībā, dažādos pakalpojumos u.c. Klātesošie sāka diskutēt par darbaspēka piesaisti un dzīvokļu trūkumu Kuldīgā. SIA *Stiga RM* pārstāvis Viesturs Krēvis dalījās pieredzē, cik sarežģīti saņemt atļauju strādniekam no citas valsts un ka trūkst arī dzīvokļu. A. Rostovskis uzsvēra, ka publiskais sektors – valsts un pašvaldības – ar investīcijām nedrīkst iet tur, kur var darboties uzņēmēji. Tam piekrita novada pašvaldības vadītāja I. Bērziņa, taču atzina, ka dzīvokļu trūkuma novēršanai Ekonomikas ministrija tomēr domājot par valsts līdzfinansējumu dzīvojamā fonda būvniecībai.

Daiga Bitīniece
LTRK arhīva foto

Vajadzīga stratēģija sportam un darbam ar jaunatni

Kuldīgas novadā šobrīd nav ne sporta, ne jaunatnes stratēģijas. Pirmā bija izstrādāta līdz 2015. gadam, otrā – līdz 2017. Bez šī dokumenta nav iespējams piedalīties vairākos projektu attiecīgajās nozarēs. Tas bija viens no jautājumiem, par kuriem deputāti runāja sociālo, izglītības un kultūras lietu komitejā. Vēl tika spriests par novada sporta skolas attīstības plānu 2018.–2021. gadam.

TRŪKST PELDĒŠANAS TRENERU

Deputāts un sporta skolas direktors Agris Kimbors pastāstīja, ka sporta skola ir profesionālās ievirzes skola un tās beidzēji, iestājoties augstskolā, var uzreiz strādāt par treneriem. Ja nav profesionālās ievirzes skolas beidzēja apliecības, tad trenera darbam drīkst pievērsties tikai 2. kursā.

No iepriekšējā plāna izpildīts teju viss. Ir uzbūvēts baseins, atrasti jauni treneri florbolā un vieglatlētikā. Plānā ir turpināt pedagogu sastāva atjaunošanu. Ir uzrunāts turlavnieks Uģis Jocis. Viņš šobrīd pēdējo gadu mācās un trenējas ASV, bet izteicis vēlmi atgriezties dzimtajā pusē. A. Kimbors priecājas, ka skolā ar vieglatlētiem varētu strādāt jauns un talantīgs treneris, kurš, iespējams, pārstāvēs valsts izlasi Eiropas čempionātā (Uģis šogad Kuldīgā kļuva par Latvijas čempionu 1500 metros un sacensībās ASV labojis arī 45 gadus veco valsts rekordu 3000 metru distancē telpās – red.).

Grūtāk esot atrast peldēšanas trenerus. Jaunie pārsvarā izvēlas palikt Rīgā vai lielākās pilsētās, bet savējie vēl nav izauguši. Ir labi peldētāji, kuri vēlējušies strādāt, bet pēc Izglītības un zinātnes ministrijas prasībām sporta skolā drīkst strādāt tikai sertificēti treneri ar vismaz otrā līmeņa augstāko izglītību.

JĀDOMĀ KOPĀ

Deputāte un novada bērnu un jauniešu centra (BJC) direktore Inese Astaševska uzsvēra, ka par stratēģiju izstrādi jādomā visiem kopā, iesaistot arī tādus cilvēkus, kuri nav amatos, bet ieinteresēti, lai darbs

- Kuldīgas novada sporta skolā (ar filiāli Skrundā) – 734 audzēkņi.
- Valsts dotācija treneru algām – 229 000 eiro.
- Sponsoru atbalsts – 3600 eiro.
- Pašvaldības budžets – 817 000 eiro; no tiem
  - * 200 000 tiek tērēti ēku apkurei un apsaimniekošanai,
  - * 300 000 – darbinieku algām,
  - * **pārējais** – sportam, tostarp arī pasākumiem pieaugušajiem, starpskolu sacensībām u.c.
- Pašu ienākumi no skolas maksas pakalpojumiem – 135 400 eiro.

ar jauniešiem un sporta attīstība novadā turpinātos ne tikai vārdos. A. Kimbors piebilda, ka sporta stratēģijā, kura bija spēkā līdz 2015. gadam, paredzētais ir izpildīts, tādēļ arī nākamajā jāiekļauj reālas lietas. BJC vai sporta skolas pienesums stratēģijas izveidē ir tikai neliela daļiņa, tādēļ deputāti vienojās, ka darba grupas izveide un stratēģiju izstrāde jāuztic Kuldīgas attīstības aģentūrai. I. Astaševska pastāstīja, ka BJC ir iesniedzis projekta pieteikumu konkursā, kas paredzēts jauniešu iestādēm, kuru pašvaldībās stratēģijas nav. Ja projekts tiks apstiprināts, ir cerība, ka varētu saņemt finansējumu arī nopietnākai jaunatnes vajadzību izpētei.

Ingunu Spulniece

Pret ziedu skaistumu vienaldzīgo nav

„Augiem vajag tieši to pašu, ko cilvēkiem, – aprūpi un mīlestību. Ja izjūti puķes un noteiktā brīdī dod tām tieši to, ko tās vēlas, tad aug uz to labāko,” saka Īvandes pagasta Rogu saimniece Sintija Gailīte, kura puķu stādus audzē vairāk nekā 20 gadus.

IESAISTĀS VISA ĢIMENE

Rogas ir Sintijas vīra Aivo no paaudzes paaudzē mantotās mājas, kurās vairāk nekā 25 gadus saimnieko Gailīšu ģimene. Vecākā meita Megija izmācījusi par ainavu arhitekti un daudz palīdz mammai siltumnīcā. Jaunākā meita Nensija Paula šovasar beigs Ventspils tehnikumu un būs viesnīcu darbiniece. Vīrs Aivo strādā autoservisā *Atis auto*, savukārt Sintija audzē puķu stādus un pārdod tirgū.

„Profesiju dārkopībā neesmu ieguvusi, bet man ir dzīves pieredze un mīlestība uz šo darbu. Lai arī tā tikai man ir pamatnodarbošanās, iesaistās visa ģimene. Visi kopā audzējam, vīrs ar stādiem brauc uz tirgu Saldū, es – uz Kuldīgu, bet meitas agrāk brauca uz Ventspili. Šis ir pirmais gads, kad no Ventspils esam atsacījušies un iesētos stādus samazinājuši par 30%. Megija atradusi darbu profesijā, bet jaunākā meita vēl mācās un pēc tam arī dosies savās gaitās.

Meitas puķu audzēšanu nepārņemšot, jo tas esot pārāk smags darbs, lai ar to pelnītu. Viņas kopš mazotnes braukušas man līdzī uz tirgu, ir uzaugušas stādu audzētāju dzīves ritmā. Ja visu gadu būtu tāda slodze kā pavasarī, domāju, ka to neviens nevarētu izturēt. Vīrs jau nogurdina tas, ka naktīs jākurina. Kad bija lielais sals, malca jāpieliek ik pēc trim stundām; kad ir siltāk, tad mazliet retāk, bet vienalga jūtams, ja pusgadu no vietas nav neviens brīvdienas. Bērni, to redzot un izjūtot uz savas ādas, meklē sev citu ceļu. Bet man šis ir sirds darbs,” stāsta Sintija.

KARSTĀKAIS DARBA LAIKS

Kopš janvāra sākusies spraigā sezona, kas rimšoties vien ap vasaras vidu, un Sintijas dienas pamatā rit tikai siltumnīcās. Divās, ar agroplēvi sasegti, ir pārziemojušie augi, kas, līdzko saņems pirmo siltumu, raisīs ziedus, bet divas siltumnīcas tiek apkurinātas, un tajās aug šogad sētie un piķētie stādi.

Mazajiem stādiņiem svarīgi nodrošināt temperatūru virs 20 grādiem. „Tad viss aug un izdodas pa smuko, un jau ap Lieldienām pirmos stādus varēs ar lepnumu vest uz tirdziņu. Pircēji ir ļoti atšķirīgi. Vieni stādus grib ļoti ātri, līdzko nokūst sniegs. Citi prasa vēl Jānos, bet tad

„Vissiltākajā un mitrākajā siltumnīcā aug begonijas un citu puķu stādiņi, kas vēl tik mazi kā naga gals,” rāda Sintija Gailīte.

Megija Gailīte izaugusi darba ritmā, kāds ir puķu stādu audzētājiem, tādēļ bieži rosās pa siltumnīcu līdzās mammai un zina, kas kurā laikā darāms. Bet vecāku iesākto viņa neturpināšot, jo tas šķiet ļoti grūts darbs, tomēr profesiju saistījusi ar ainavu arhitekti.

„Mūsu runcis Riķis ir pārliecināts, ka viss šajā lauku sētā pakārtots viņam. Arī mēs šeit dzīvojam tikai tāpēc, lai būtu, kas viņu baro,” smeļ Rogu saimniece Sintija.

jau sezona beigusies. Tādēļ sēts tiek pakāpeniski, lai var apmierināt visu vēlmes.

Tagad pilnos ziedos ir rudenī sētās atraitnītes, tās drīz tiks vestas uz tirgu. Janvārī iepirkām mazos atraitnīšu stādiņus, kas rudenī sēti ārzemēs. Paši sējām arī ledenes, verbēnas, samtenes, pelargonijas, neļķes. Jādomā, lai piedāvājums būtu pakāpenisks, jo prece nedrīkst būt pāraugusi.

Šobrīd stādiņi vēl mazi, tādēļ visus laistu ar rokām. Daļai apakšā paklāts tāds kā mitrināmais materiāls, no kura augi mitrumu saņem ar saknēm. Cilvēki bieži kļūdās un istabas augam ūdeni lej no augšas. Tad kūdrai pa virsu veidojas pelējums. Tādēļ pareizi ir dzirdināt no apakšas, lai virskārta puķpodā vienmēr paliek sausa. Augs būs laimīgs un pateicīgs, un saimniekam būs prieks.”

ENERGIJU IEGULDA UN SAŅEM

Lai arī pavasarī darba ārkārtīgi daudz, tas ne tikai paņem, bet arī dod enerģiju. „Ja man nepatīktu, es šo grūtumu nevarētu izturēt,” atzīst S. Gailīte. „Es augus jūtu, un tie mani vada. Piemēram, mājās izdomāju, ka vajag siltumnīcā kaut ko izdarīt, bet, kad atnāku, tad daru citus darbus – ne tos, ko biju izdomājusi. Pēc izjūtām – ko tiem vajag. Jūtu tādu kā mijiedarbību. Lai cik tas jocīgi nebūtu, ar gadiem esmu sapratusi, ka tā notiek. Augi ir harmoniski, mums notiek enerģijas apmaiņa, un es no tiem arī saņemu spēku.

Siltumnīcā nogurumu nejūtu, kaut arī visu dienu darbojos. Pietiek iziet ārā, kā sajūtu, ka esmu nogurusi. Kā gan ne? Paskatos, ka pa dienu esmu nogājusi desmit kilometrus. Aprīlī, kad siltumnīca tiks retināta, jo stādi būs lieli un kupli, daudz augu būs jānes laukā, jānovieto citviet, būs jāspēr daudz vairāk soļu. Bet gandarījums par skaistajiem augiem rada tādu prieku, ka grūtumu nemanu. Tirgojoties tik daudzus gadus, esmu sapratusi, ka laikā, kad puķes raisa pumpurus, vienaldzīgo pret to skaistumu nemēdz būt,” secina Sintija.

Ziedu stādu sezona beidzoties ap vasaras vidu, tad būšot neliels atvaļinājums. Līdz ābolu ražai, jo arī aiz mājas iekoptā ābeļdārza devums tiekot vests uz tirgu.

ĪSUMĀ

Tikšanās ar iedzīvotājiem

16. aprīlī 17.00 Īvandes muižā būs iedzīvotāju sapulce. Tajā būs atskats par aizvadīto gadu Kuldīgas novadā un prezentācija par pagastā paveikto kopš 2009. gada. Varēs uzdot jautājumus pašvaldības, komunālās saimniecības un drošības iestāžu pārstāvjiem. „Jautājumus var atsūtīt iepriekš elektroniski vai pateikt pa telefonu, tad varēsim sagatavot izsmeļošāku atbildi,” saka pārvaldes vadītāja Anda Upleja.

Izstādes bibliotēkā

Īvandes bibliotēkā līdz mēneša beigām apskatāmi kuldīdznieku darbi – Kates Vītolas sapņu ķērāji un Aivara Vētrāja fotogrāfijas, bet līdz aprīļa vidum – padurnieces Intas Mednieces keramika.

Ripinās olas, ceps pankūkas

1. aprīlī 11.00 Īvandes baznīcā būs Lieldienu dievkalpojums, bet 13.00 iedzīvotāji aicināti muižas pagalmā uz atrakcijām: olu ripināšanu un mešanu, pankūku cepšanu un rotaļām.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto
Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Septembra beigas, darbdienas sākums. Brālis Kārlis ziņo, ka naktī slikti gulējis, tāpēc sev un līgavai Elīnai nopircis bijetes uz Maroku. Vēl nezino, ko tur darīs, bet gribot sērfot – okeāns taču! Piedāvā piebiedroties arī man ar draudzeni Adeli.

KUR MĒRKAĶI?

Nonākam līdz stāvlaukumam, pie kura uz ceļa zīmes ar krāsu uzrakstīts, ka par stāvvietu jāmaksā pieci dirhami. Mērkaķi sēž uz celmiem, kājas padusēs sabāzuši, un sildās. Izskatās, ka par sniegu ir tikpat pārsteigti kā mēs. Pa mežu staigā tirgotāji un pārdod riekstus, ar ko pērtiķus pievilināt. Laižam tālāk.

SAVĀDĀ TĒJA

Ir jau tumsa, kad ierodamies naktsmājās. Istabiņās nav silti un ir vienvietīgas gultas, toties ir sildītāji. Sākam sildīt istabas un tīkmeņ aizpildām tādas pašas lapiņas, kādas mums deva lidostā un pirmajās naktsmājās. Izrādās, tādas jāaizpilda visur. Vēlāk tās tiek nosūtītas iestādēm, kas uzrauga tūristus.

Izejam pastaigā pa pilsētu ceļā atrast ko ēdamu. Meklējumi ir nesekmīgi, atgriezīamies un pasūtām tēju, kas izskatās pēc dillēm, bet garšo savādi. Smejamies, iztēlojoties, kādi sapņi no tās varētu rādīties. Uzspēlējam kārtis, ieturam ātras vakariņas.

KALNOS VAIRS NETIEK

No rīta pamatīgas brokastis. Namatēvs brīdina, ka atpakaļ kalnos braukt nevar: visu nakti snidzis un ceļš slēgts. Jokojam, ka, ņemot vērā mūsu atrašanās vietu (Āfriku), sniega tīrītājs ir labākajā gadījumā viens uz visu valsti. Maršruts ved pretējā virzienā – uz tukšnesi. Ārā temperatūra nedaudz zem nulles. Arī spiediens auto priekšējā rieņā tuvu tai. Uzpildes stacijā ar gaisu papildinām visas riepas, rezerves riteni ieskaitot.

JO ZEMĀK, JO SILTĀK

Kalnu ceļš sāk vest lejup. Gaisa temperatūra paaugstinās. Sniega arvien mazāk. Dzīve sāk rādīties pozitīvās nokrāsās, līdz uznāk pamatīgs lietus. Nākamā pietura – milzīga oāze. Bīdēs redzams, kā cauri akmeņainajiem kalniem tek upe, kuras krastos viss ļoti zaļš. Lai gan oāze neizskatās kā bīdēs, palmu daudzums ir iespaidīgs. Gaisa temperatūra ap plus desmit.

Tiekot līdz tukšnesim, gaisa iesilīs jau līdz +14, bet pūš stiprs vējš. Ar berberu nometnes darbinieku sarunāts tikties mazas pilsētiņas veikalā. Pienāk jauns vīrietis klasiskā tukšneša iemītnieka tērpā. Sākumā māc šaubas,

vai tas ir tas, kuru meklējam, bet, tā kā Kārlis un Elīnu viņš uzrunā vārdā, saprotam, ka būs īstais.

KODĪGIE KAMIEĻI

Kopā ar berberu Hasanu dodamies uz viņa mājām, kur apšaubāma paskata sētā jāatstāj mašīna. Tukšneši līdzī nēmam siltās drēbes un fototehniku. Rezervācijā ietilpst ceļojums kameļa mugurā līdz berberu apmetnei tukšnesī, vakariņas un brokastis.

Tas ilgst aptuveni stundu ar pipīpauzi pusceļā. Vēlāk uzzinām, ka pa taisno ar kājām to pašu varot noiet 20 minūtēs. Tukšneša kuģi vertikāli kāpās nekāpj, tāpēc ceļš garāks. Sākumā mazliet neomulīgi – jāpierod. Diena vējaina, kameļi kož viens otram un arī mums (aizmugurē ejošais pamanījās man iekost kājā – nav gluži suns, tomēr nepatīkami).

ZEM DESMIT SEGĀM

Kāpu pakājē iekārtota nometne. Apkārt žogs no zariem. Vidū sēta ar galdiņu, gar malām lielas, krāšņiem rakstiem rotātas teltis. Iekšā divas lielas gultas ar desmit segām katrā. No ārpuses teltis ir no auduma, arī no iekšas, bet pēc čaukstoņas noprotam, ka vidū ir kravas auto tentam līdzīgs materiāls, kas aiztur auksto vēju. Lai gan nometnē esam vienīgie, aukstuma dēļ apmetamies vienā teltī.

Vakara programmā – turpat gatavotas vakariņas. Blakus teltī Hasana kolēģis gatavo mums ēdienu. Lielā vēja dēļ neejam ārā pie ugunsкура, un bungu notiek turpat teltī. Arī paši tiekam pie bungu spēlēšanas. Teltīs, sētsvidū un labiercībās ir arī apgaismojums – LED lampas darbina saules baterijas.

BILDINĀJUMS SAULLĒKTĀ

No rīta jāceļas pirms septiņiem, lai dotos skatīties slaveno tukšneša saullēktu. Naktī vēja radītā trokšņa dēļ guļam diezgan slikti, bet esam gatavi sagaidīt saullīti. Atrodam augstākās kāpas, no kurām vērot. Mēs ar Adeli vienas kāpas galā, Kārlis un Elīna – citā. Līdz ar pirmajiem stariem esmu gatavs šī ceļojuma galvenajam uzdevumam: lūgt Adeles roku. Esam divi vien saullēktā, sarkanaistānu tiek uzņemtas tur. Eksamstānu tiek uzņemtas tur. Eksamstānu tiek uzņemtas tur. Eksamstānu tiek uzņemtas tur.

Camel Taxi.

Berbers Hasans stāstīja par kameļiem, ka viens dzīvnieks maksā ap tūkstoši eiro, dzīvo vidēji 23 gadus, bet grūtniecība ilgst 15 mēnešus. Cilvēkus tie drīkst pārvadāt no trīs gadu vecuma.

Telšu pilsētiņa tukšnesī.

Saullēkts tukšnesī.

Spēlējam bungas.

kaļ uz pilsētu. Duša, tēja, un esam gatavi doties tālāk.

HOLIVUDAS FILIĀLE

Šodien stūrē Kārlis, un plānots tikt līdz Marakešai. Apskatām kinopilsētu Varzazātu – tajā atrodas filmēšanas laukumi, kuros uzņemtas tādas filmas kā *Mūmija*, *Gladiators*, *Pakalniem ir acis* un seriāls *Troņu spēles*. Pēc skata – īsti pils mūri, kas patiesībā veidoti no metāla konstrukcijām, stikla šķiedras un plastmasas. Marokas zemo cenu dēļ pat amerikāņu filmas par Afganistānu tiek uzņemtas tur. Eksamstānu tiek uzņemtas tur.

vergi, bet kas no ārpuses tā neizskatās, kas filmas beigās tiek nodedzināts un nogremdēts baseinā, un beidzot ar spartiešu kaujas ratiem, putuplasta mūmiju un neīstiem senienu rakstiem, kuros neesot nekādas loģikas. Pārliecināmie, ka filmās redzētajam nevar ticēt. Pat Ēģiptes piramīdas esot netālu – trīs metrus augstas un no bambusa...

KALNU LĪKLOČOS

Vakarā mana kārtā stūrēt. Priekšā vēl nepilni 200 kilometri, bet dēļ pat amerikāņu filmas par Afganistānu tiek uzņemtas tur. Eksamstānu tiek uzņemtas tur. Eksamstānu tiek uzņemtas tur.

90 un 180 grādu līkumu sērijām gan augšup, gan lejup. Vienā pusē vertikāla klinšu siena uz augšu, otrā tāda pati uz leju. Barjeras vietām salauztas, notiek remonts, kura dēļ segums sliktis un braucamā daļa vēl šaurāka.

MAKSAS PAKALPOJUMI

Nemanot klāt Marakešu. Naktsmājas atkal vecpilsētā, un īsti nav skaidrs, kā piebraukt. Atkal šauras ielas, tikai šoreiz asumu dod desmitiem mopēdistu un gājēju. Esam četri. Katrs skatās pa savu logu un brīdina par mopēdiem dažū centimetru attālumā.

Noliekam auto ielas malā, kādu brīdi maldāmies pa ieliņām, jo ēku numerācijas principi atšķiras. Divi jauni vīrieši piedāvā aizvest līdz naktsmājām. Brālis iet nopakaļ un sagatavo naudu par šo pakalpojumu. Aizejam līdz durvīm, piedāvājam 10 dirhamu. Ar to par maz: viņi esot divi un mūsu dēļ iztērējuši divas minūtes no savas dzīves. Velku no maku vēl 10, bet nejausi līdzī paraujas simtnieks. Nu viņi grib 100

un nav pārliecināmi, ka vairāk par 20 nav pelnījuši. Kļūst neomulīgi. Nezinām, ko darīt. Par laimi atveras mītnes durvis. Sieviete aicina iekšā, bet līdzī ienāk arī vīrieši un kaut ko runā ar namamāti. Viņa paskaidro, ka neko nevar mums līdzēt – jātiek galā pašiem. Pēc ilgas kaulēšanās vienojamies par 40 dirhamiem.

ROKAS BREMZI NEPIEVILKTI!

Atrodam stāvvietu un par sešiem eiro mašīnu atstājam uz 36 stundām. Namamāte ieteica to atstāt neitrālajā pārnesumā un bez rokas bremzes, jo stāvvietas darbinieki mēdzot pārstumt, kā viņiem ērtāk. Tā kā esam pašā malā un nevienu netraucējam, rokas bremzi tomēr pievelku. Stāvvietas sargs tiešām pārstumj mašīnas no vienas vietas uz otru, lai efektīvāk izmantotu katru centimetru. Lai mašīnas nevirpētu tālāk, zem riteniem palikti nelieli akmeņi.

Neīsti pils mūri Holivudas filmām.

Sērfojam.

Parks Majorelle garden.

Rabatā vecpilsētas zilajā daļā – skati iespaidīgi: baltas mājas ar ziliem rotājumiem vai sienām un zilas ielas.

MARAKEŠAS LĪKLOČI

Brokastis ir pieticīgas un nav salīdzināmas ar bagātīgo apkalpošanu tukšnesī.

Dodamies apskatīt Marakešu. Te esot ļoti viegli apmaldīties. Apskatām milzīgu tirgus laukumu, kam piešķirts UNESCO pasaules mantojuma statuss. Tā kā ir agrs, ieradušies tikai pirmie čūsku dīdītāji un tirgotāji. Šeit svarīgi sargāt kabatas un visu, kas vērtīgs. Apskatām parkus un dārzus. Pusdienlaikā ļaujames kāda aktīva kunga reklāmai *Good price, good food, nice view (Laba cena, labs ēdiens, laba skats)* un paēdam kafējnīcas jumba terasē.

Dodamies uz vienu no apmeklētākajiem parkiem pilsētā – *Majorelle garden*. Piestājam krāmu tirgū, kur par 2,5 eiro nopērku 50 eiro vērtu fotoobjektīvu. Parkā, kas veidots kopš 30. gadiem, sastādītas palmās, bambusa koki un kaktusi. Skati patiešām iespaidīgi. Pēc tam staigājam pa pilsētas jauno daļu. Tajā atšķirīga ir gan arhitektūra, gan sastaptie cilvēki – jūtamies kā

jebkuras Rietumeiropas pilsētas centrā. Dodamies uz naktsmājām.

KĀ ARMIJAS NOMETNĒ

Esam Rabatā. Apmeklējuma galvenais mērķis – sērfošana. Neesmu pārliecināts, vai to gribu, jo pa ceļam vērojām, kā piecimetrīgi vilņi šķīst pret klinšaino krastu, bet brālis noskaņots sportiski. Atrodam naktsmājas, kas pārmaiņas pēc nav vecpilsētā. Par 60 eiro mums ir plašs trīsistabu dzīvoklis ar pazemes auto stāvvietu. Dodamies meklēt, kur izīrēt dēļus. Mazā ielokā starp klinčiem un molu ir pludmale, kurā atrodam sērfošanas instruktoru. Sajūta kā armijas nometnē – instruktors, lai gan kungs gados, ir ļoti aktīvs un neļauj slinkot: skrīen, gulies, airē, celies, turies, peldi! Meitenes pa to laiku krastā ar fotoaparātu. Pēc pusotras stundas armijas treniņnometnē mūsu spēki ir galā, tomēr katram izdevās noķert pa vilnim.

NEKĀDAS STEIGAS!

Abi ar Kārlī esam apņēmušies

mūsu līgavām pagatavot brokastis, tāpēc rīta agrumā dodamies iepirkties. Izrādās, veikali strādā tikai no deviņiem, tāpēc 20 minūtes pavadām pie durvīm. Veikalu atver nevis deviņos, kā paredzēts, bet tikai 15 minūtes pēc. Neviens nesteidzas – ir taču piektdienas rīts. Brokastīm nopērkam tikko ceptu maizi, siltus kruasānus, kausēto sieru, augļus un apelsīnu sulu.

Šai dienā apskatām Rabatā zooloģisko dārzu – tas ir milzīgs! Braucam ārā no pilsētas. Pusdienas ēdam ceļmalas kebabsnīcā. Piestājam pilsētā Meknesā, ko esot vērts apskatīt.

SKAISTI, BET AUKSTI

Braucam uz Fezu, kur naktsmājas rezervētas netālu no lidostas. Adrese, kas norādīta vietnē *Booking.com*, patiesībā ir plava iepreti daudzdzīvokļu mājai. Pēc ilgas meklēšanas,

iespējams, esam atraduši kafējnīcu, pie kuras paredzēts tikties. Nosaukums tas pats, tikai vairākus kvartālus no vajadzīgās adrese. Iebraucam stāvvietā, pienāk kassieris un no acīm nolasa, ka kaut ko meklējam. Izrādās, netālu auto noliceis mūsu namatēvs. Veiksmīgi tiekam līdz naktsmājām. Milzīgs, skaists dzīvoklis. Lai gan esam pieraduši, ka naktsmītnēs var būt vēsi, šajā nav sildītāju.

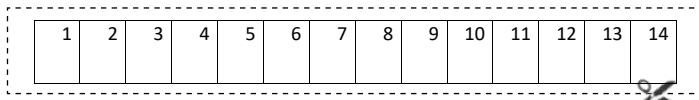
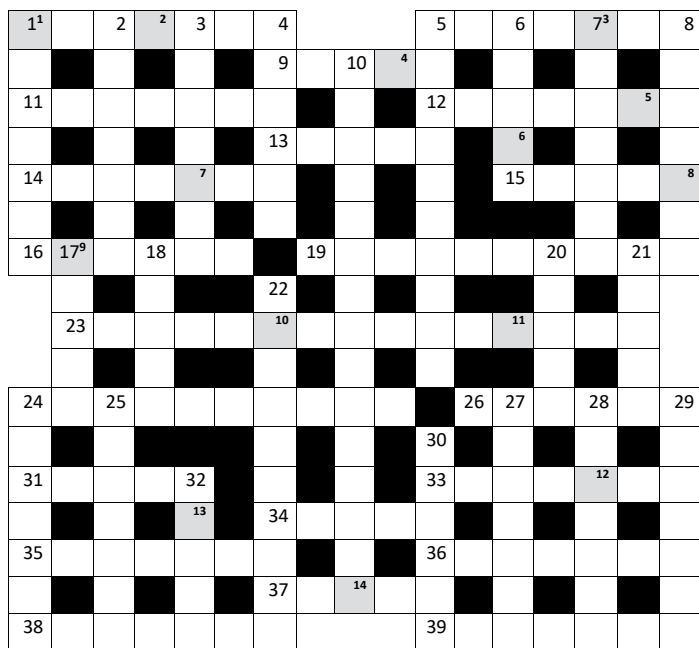
DOKUMENTS – PĀR ŽOGU

Uz lidostu dodamies nedaudz pirms *Ryanair* noteiktā laika – trīs stundas pirms reisa, jo vēl jāuzpilda degvielas bāka un jānodod nomas auto. Lidostā auto nomas birojs slēgts. Internetā rakstīts, ka strādā no astoņiem. Esam 15 minūtes par agru. Gaidām. Ir jau pāri astoņiem. Neviena nav. Zvanu uz norādīto tālruni. Otrā galā pārsteigta balss: „Kāpēc jau stundu gaidāt? Pārmetiet atslēgas pāri sienai uz galda, un viss!” Pirms brauciena tikām brīdināti, lai uzmanīgi izpētām auto defektus, lai nav lieku izdevumu, bet te liek auto atstāt bez kādas pārbaudes un riskēt ar 1500 eiro drošības naudu! Tā kā tuvojas lidojuma laiks, ielieku atslēgas dokumentu mapītē un pārmetu pāri ofisa sienai. Cauri logam var redzēt, ka uz grīdas atrodas vēl dažas mapītes. Pieņem, ka tā notiek visu auto atdošana. Drošības pārbaudēm tiekam cauri pusstundā, un ir daudz laika sakopot domas, pārdomāt piedzīvoto un noskaņoties tam, ka jāatgriežas Latvijā, kurā mūs gaida desmit grādu sals. Vairs tikai dienakts Briselē, kur, kā jau gaidījām, salīdzinot ar Maroku, viss ir krietni dārgāk (vakariņas 70 eiro). Kā pēdējo objektu nolēmjām apskatīt slaveno čurājošo pusēnu, kas izrādās tikai ap 40 cm augsta skulptūriņa.

„Kāpēc jūs jau stundu gaidāt? Vienkārši pārmetiet atslēgas pāri sienai uz galda, un viss!”

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Sandra Vilsone.

Risinājumu gaidām līdz 28. martam.

Horizontāli: 1. Kuģu īpašnieks. 5. Psiholoģiskais terors darbā. 9. Apģērba gabals ķermeņa augšdaļai bez apkakles un piedurknēm. 11. Svīrveidīgo kārtas sīks putns Amerikas tropiskajā zonā. 12. Slepna, viltīga, parasti ļaunprātīga darbība kāda mērķa sasniegšanai. 13. Dvest. 14. Dzejnieka Īmanta Ziedoņa dēla vārds. 15. Jūrmalas pilsētas daļa Lielupes krastā. 16. Sengrieķu pilsētvalsts Lakonijā. 19. Uzliesmot, iekvēloties. 23. Artilērija gaisa mērķu iznīcināšanai. 24. Spēcinošs uztura bagātinātājs mazasinības profilaksei. 26. Mīklveidīgas konsistences masa (dsk.). 31. Uzmanīgs, vērīgs. 33. Neatliekams, pašreizējā brīdī svarīgs. 34. Amerikas strauss – liels, nelidojošs plakankrūšu putns Dienvidamerikas stepēs. 35. Negēļi, nekrietneļi. 36. Reāli pastāvoša lieta, objekts. 37. Sieti, ko Latvijā lietoja graudu izkratīšanai no salmiem. 38. Triecieni, belzieni. 39. Steļļu sastāvdaļa.

Vertikāli: 1. Labākais sasniegums kādā nozarē. 2. Nepieciešamība izvēlēties vienu no diviem lēmuma variantiem. 3. Dārdēt, grandēt. 4. Mest. 5. Mazdēls. 6. Čakli kukaiņi, kuri savus pēcnācējus audzē šūnās. 7. Nervu šūnas. 8. Latviešu rakstnieks (1909–1944), latgaliešu literatūras pārstāvis. 10. Policijas pārvaldes vadītājs ASV. 17. Spēle, kurā jāsaliek dažādas formas krāsainus kartona gabaliņus, lai iegūtu noteiktu attēlu. 18. Sens vēsturisks centrs Kurzemes vidienē – pagasts Kuldīgas novadā. 20. Sarežģīts iluzionisma numurs. 21. Jupitera pavadonis. 22. Cilvēki, kuru temperamentam raksturīgs kustīgums, emociju mainīgums. 24. Cilvēcīgas, iejūtīgas. 25. Mainīt skaņas, balss fizikālās īpašības. 27. Apdrošināšanas speciālists. 28. Vēsturiski ģeogrāfisks apgabals Grieķijas ziemeļaustrumos. 29. Valdemārpils nosaukums līdz 1926. gadam. 30. Režisora L.Leimaņa (1910–1974) filma, kura uzņemta 1957. gadā. 32. Līdzens, plašs bezmežu līdzenums, ko veido sausumizturīgas graudzāles.

Pareizā atbilde: **KAKPĒDINĀS** (kurvjziežu dzimtas lakstaugi, sauszieži ar baltiem, sārtiem vai dzelteniem ziediem).

Atbildes

Horizontāli: 1. Runcis. 6. Kaķīša. 10. Rauna. 11. Karels. 13. Astana. 14. Aidinieks. 15. Less. 17. Kaķi. 18. Stats. 21. Sekls. 23. Stundas. 25. Baķis. 26. Spars. 27. Airītes. 28. Ātras. 29. Nieki. 30. Ailants. 33. Sargs. 34. Siers. 37. Auls. 40. Auka. 41. Baldriāns. 43. Dainas. 44. Salaca. 45. Krīki. 46. Teilis. 47. Oskars. **Vertikāli:** 1. Rukola. 2. Noriss. 3. Iela. 4. Kaķis. 5. Andis. 7. Auss. 8. Īpašas. 9. Akacis. 12. Silts. 13. Aknes. 16. Strimalas. 17. Klepsidra. 19. Striķis. 20. Antikas. 21. Savests. 22. Basta. 24. Araks. 30. Agras. 31. Siens. 32. Ņaudēt. 33. Slaidi. 35. Sumaka. 36. Sapals. 38. Oderē. 39. Lieks. 41. Bali. 42. Sals.

Pareizi atbildējuši: Vizma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Biruta Insberga, Ausma Kreidere, Ojārs Silkans, Maija Viļuma, Skrundas pasta nodaļas kolektīvs.

Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuli kastītē.

BĒRNU MĪKLA

Viņas ir lielas un mazas, apaļas un kantainas, katrā mājā viņas ir.

2018.03.26

MANA AIZRAUŠANĀS

Mucas sāk taisīt spīta dēļ

Kuldīdznieks Māris Kepšs mazas dekoratīvas, skaistas mucīņas izgatavo neilgi – gadus divus, jo atzīst: lai tiktu pie taisīšanas, vajadzīgas visādas palīģierīces, un, kamēr tās izgudro un uztai- sa, paiet laiks.

BĒRNĪBĀ SPĒLĒJIES AR SKAIDIŅĀM

„Viss sākās ar to, ka Kuldīgas svētkos tirgū ieraudzīju speciālistus no Vaidavas, kuriem bija visādas mucīņas, ar kurām viņi taisīja šovu. Skatījos, skatījos un nodomāju, kāpēc es arī nevarētu mēģināt uztaisīt,” atceras M.Kepšs.

„Pārsvārā to iemācījos pats, jo nav gandrīz nekādas informācijas, un, ja ir, tad virspusē- ja. Nav arī īsti vairs, kam paprasīt, jo seno meistaru vairs nav. Mani uz to mudināja spīts: „Kā – citi var un es nevaru?” Lai sāktu ko veidot, ir jāmācās, jābūt gribasspēkam un pacietībai, protams, arī palīģierīcēm.

Atklāti sakot, jau sen bija doma, jo vecvec- tēvs bija galdnieks un taisīja visu ko: ratiem riteņus, mucīņas un visu citu, ko vien var izgatavot no koka un kas saimniecībā vaja- dzīgs. Man tad bija varbūt divi gadi, sēdēju pie viņa un spēlējies ar skaidiņām. Tad arī laikam viss sācies.”

M.Kepšs kādreiz darbojies ar metālu, bet izdomājis, ka kaut kas jāmaina, un pārgājis uz koku.

JĀZINA PAR KOKU

Ja sāk visu no nulles, vienas mucīņas izgatavošana prasot trīs četrus gadus. Koks jā sazā- gē, jā saskalda, tad tam vismaz divus gadus jāžūst laukā, tad jānovērtē mitrums, koks jāvāra, jāsaliec, un vismaz divus mēnešus tam jānostāv. Pēc tam jā sāk slīpēt un pulēt. Jātaisa aprēķini, šabloni, cik un kāds izliekums, cik liela būs muca, cik resna. Viss ir diezgan sarežģīti – daudz vajadzīga ģeometrija, norāda meistars.

Mucām Māris izmanto tikai ozolu, bet baļ- lām – egles. Koks jācērt ziemā, un esot arī jāskatās uz zodiaka zīmēm. „Kādā žurnālā lasīju, kā koks uzvedas, kad to nocērt attie- cīgā laikā. Bijis pat tā, ka nocirsts koks, kas nedega.”

STRĀDĀT AR SIRDĪ

Grūtāk esot ar lielām mucām: process gan- drīz tāds pats kā mazākajām, bet ir sarežģītāk ar materiālu. „Ļoti jāuzpasē mitruma koefi- cients. Jo resnāks, lielāks koks, jo vairāk tās masas ir iekšā, tā tad arī saraujas un izplešas vairāk. Uzglabājot mucīņas siltā vietā, kur gaiss sauss, tām var rasties šķirbas, un stīpas var kļūt vaļīgas, tāpēc labāk likt vēsumā.”

GRĀMATA

Ieguldījums latvietībā

Monogrāfijā *Latvija. Zeme, daba, tauta, valsts* apkopoti paši jaunākie un labākie zinātnieku pētījumi par Latviju tautai saprotamā valodā. Gandrīz katrā lapā aplūkojama unikāla karte. Monogrāfija ir veltījums valsts simt- gadē, un tās autori cer ar to sekmēt latvisko identitāti.

Grāmata iznākusi 3000 eksemplāros un būs pieejama visās skolās un bib- liotēkās. Paredzams, ka pēc grāmatas būs liels pieprasījums, tāpēc autori neizslēdz iespēju to izdot atkārtoti, kā arī pārtulkot angļu valodā.

„Mucas taisu priekā pēc: kas ienāk prātā, to mēģinu uztaisīt,” saka kuldīdznieks Māris Kepšs.

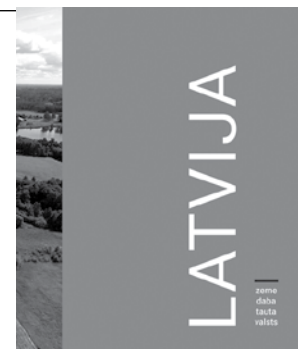
Kuriozi gadoties vai ik dienu. Reiz, ieliekot mu- cai dibenu, aizmirsies, kura stīpa jānoņem pa priekšu: augšas vai apakšas. „Jāņem nost apakša, bet vienreiz es paņēmu augšu, un, tad, sitot apakšu, viss sabira.”

Māris piebilst: „Vajadzīga precizitāte, jo, tikko kaut kas nebūs pareizi, viss parādīsies, kad muca būs gatava. Un jāstrādā ar sirdi.”

CER, KA NODERĒS

Kuldīgas pensionāru darinājumu veikalā *Artava* mu- ciņu esot maz, jo Māris tās mēdz dāvināt, pārsvārā draugiem. Reiz gribējies nolikt sev, bet atnākot kolēģi un sakot, vai nevar atdot. „Nu, labi, ņem – gan jau uz- taisīšu citu!” atsmej Māris un ir ieinteresēts, vai kādam viņa mucīņas patīks un būs vajadzīgas.

Andras Ālītes teksts un foto

VĒSTURE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

IZVEIDO VAROŅU CIEMU

Ap 1950. gadu kolhozs *Vārpa* tika pievienots kolhozam *Varonis*. Reizē ar to tika likvidēts Lieldzeldas ciems – tas pievienots Varoņu ciemam.

Nīkrāces pagastā bija trīs ciemu izpildu komitejas: Nīkrāces ciems ar priekšsēdētāju P.Minnu, Varoņu ciems ar priekšsēdētāju J.Mākalnu un Lieldzeldas ciems ar priekšsēdētāju Tomānoviču.

Drīz pēc tam beidza pastāvēt pagastu izpildu komitejas. To vietā nodibinātas izpildu komitejas Nīkrāces ciemā un Varoņu ciemā. Nīkrāce tagad ietilpa jaundibinātajā Skrundas rajonā.

Par Varoņu ciema izpildu komitejas priekšsēdētāju ievēlēja bijušo Nīkrāces pagasta izpildu komitejas priekšsēdētāju I.Anhaltu, par sekretāri – J.Fridrihsoni, bet Nīkrāces ciemā – Ž.Kesminu ar sekretāri Timbari, vēlāk A.Liņķi.

DEVIŅI GADI AMATĀ

1950. gadā direktores darbu skolā sāka Alvīne Migliniece, kas šajā amatā aizvadīja deviņus gadus. Bet skolotāja Rita

Ellere Nīkrācei atdevusi visu pedagoga mūžu: te sākusi darba gaitas, te aizgājuši pensijā.

1951. gadā atnāca jauna skolotāja Olga Sevčenko, kura arī vadīja krievu valodas pulciņu. Bija ap 105 skolēniem, no tiem 38 pionieri un no 15 atbilstoša vecuma jauniešiem – pieci komjaunieši. 34 skolēniem piešķirtas brīvpusdienas.

Jaunā direktore sāka spraigu darbu gan skolā, gan sabiedrībā: vadīja pieaugušo deju kolektīvu un ansambli, vīrs – dramatiskā pulciņa darbu, skolotāja I.Ratniece – komjauniešu politpulciņu Nīkrāces ciemā, skolotāja R.Ellere – politpulciņu Varoņu ciemā. Skola sadarbojās ar šefiem – Skrundas patērētāju biedrību. Ciemā uzplauka kultūras dzīve.

Skolā nodibināta stingra kārtība, regulāri notika pedagoģiskās padomes sēdes. Rīkotas arī literāras konferences, bieži izdotas sienas avīzes. Skolēni daudz lasīja daiļliteratūru, pasūtīja arī dažādus laikrakstus.

Ar 1953./1954. mācību gadu no dar-

Dzintra Liekmane
(Grāmatas
fragmenti.
Sākums 2016. gada
24. oktobrī.)

(Turpmāk vēl.)

ba aizgāja pionieru vadītāja I.Ratniece, viņas vietā sāka strādāt I.Petere. Aizgāja arī V.Timbars un O.Sevčenko. Vietā atnāca jaunas skolotājas Aina Kužniece, Silvija Roze un Vilma Kalnkārkle. Pavisam bija septiņi pegadogi.

Alma Krauze bija fizkultūras skolotāja un sabiedriskā inspektore, R.Ellere vadīja kopgaldu, A.Kužniece – naturālistu pulciņu, V.Kalnārkle – jauno tehniķu pulciņu, S.Roze – Sarkanā Krusta pulciņu un sabiedriskā kārtā pionieru organizāciju. Sākās skolas dārza veidošana: iestādīts ap 50 jaunu ābeliņu, turpmākajos gados dārzs paplašināts līdz 200 ābelītēm.

Skolotāja Vilma Kalnkārkle skolas salidojumā.

PRIEKĀ AVOTI

„Mans fotogrāfa vārds zināms tikai dažiem”

„Nevar dzīvot saskaņā ar sevi, ja neesi apmierināts ar to, ko dari,” saka kuldīdznieks, sauszemes transportlīdzekļu tehniskais eksperts un arī fotogrāfs Jānis Krasts. Viņa fotogrāfijas vēl līdz 29. martam apskatāmas Kuldīgas Mākslas namā.

Panorāmas foto

„Fotoaparāts man bijis kopš 20 gadiem, bet līdz 2004. gadam bildes rādīju tikai ģimenes lokā. Radās iespēja iegādāties labāku tehniku, un sāku apmeklēt fotokluba *Divas upes*. Aparātu vienmēr nēsāju līdzī. Es fotografēju panorāmas skatus. Parasti bildē redz nelielu stūrīti, kādu kaktu vai objektu, kas principā ir atrauts no pārējā. Bet panorāmas fotogrāfija dod tādu skatu, kurā visu ainu var aplūkot vienā attēlā, negrozot galvu. Ļoti maz cilvēku fotografē šādi, jo vajadzīga specifiska aparatūra un programmatūra. Izstādes bildes tapušas kopš 2016. gada. Visu no sākuma līdz beigām daru pats, vienīgi materiālus nopērku. Man ir gan printeris, gan attēlu apstrādes programmas. Ja pašam nebūtu, tas būtu ļoti dārgi.”

Pasaules apceļošana

„Kopā ar sievu vismaz divreiz gadā izbraucam uz pasauli. Gribas vēl paspēt ieraudzīt ko neredzētu. Ir domubiedru grupa, ar kuru ceļojam. Esam bijuši Amerikas dienvidu un rietumu krastā, Portugālē, Grieķijā, Spānijā, rudenī bijām Singapūrā, Malaizijā. Parasti ceļojam septiņas vai astoņas dienas. Būtu patīkami kādā valstī padzīvot ilgāk, bet ir viens trūkums – neprotu angļu valodu.”

Dēli un mazbērni

„Man ir divi dēli – Arvis un Māris, arī viņi savu nākotni saistījuši ar automobiļiem. Prieku rada pieci mazbērni, viņi dzīvo Rīgā, un ir ļoti liels prieks, ka visi ar kaut ko nodarbojas. Viena mazmeita mācās spēlēt klavieres un dzied, viens mazdēls spēlē akordeonu, kopā ar māsu apmeklē karatē. Visiem ir savas intereses, un tādu lietu kā garlaicība viņi nepazīst.”

Darbs ar auto

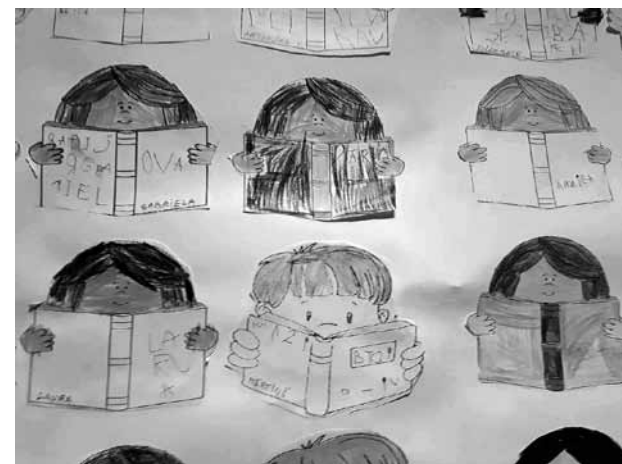
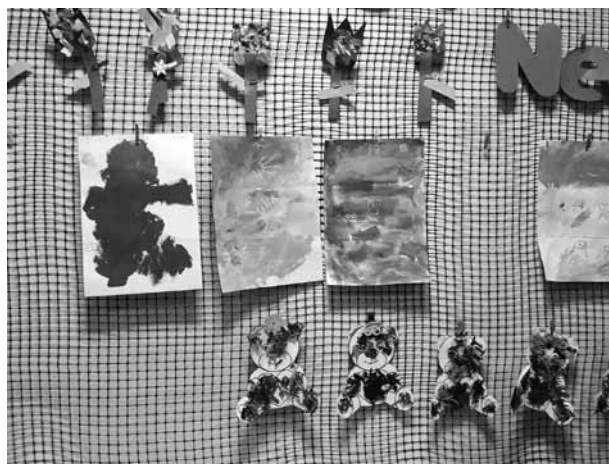
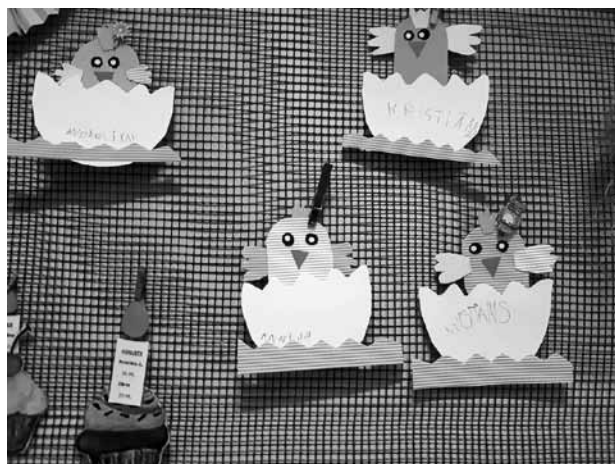
„Strādāju Latvijas Transportlīdzekļu apdrošināšanas biedrībā. Pienākumi ir apdrošināšana, transportlīdzekļu mantojuma vērtēšana, automašīnu norakstīšana. Prieks, ka savā vecumā vēl varu to darīt, ka nav jādzīvo tikai ar pensiju. Par ekspertu strādāju kopš 1996. gada. Visu mūžu darbs saistīts ar automobiļiem, tāpēc varu to saukt arī par vaļasprieku. Savulaik man bija savs serviss, un arodskolā (Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā – aut.) esmu mācījis automehāniķus.”

Pasniedzējs dārzā

„Tuvojās vasara, un sāksies dārza darbi. Tur es esmu *pasniedzējs*: piensu, atnesu, izroku (smejas). 1800 kvadrātmetros ir, ko darīt. Dārzenus tirgū nepērku, jo visu izaudzējam pašī.”

Lāsma Reimane, Jāņa Krasta arhīva un autore foto

Darbu izstāde bērnudārza grupiņās varētu būt tas, ko no nākamā mācību gada, iespējams, redzēsīm aizvien retāk. Projektā *Skola 2030* uzsverts: darbus pēc viena parauga jānomaina ar tādiem, kuros izpaužas katra bērna radošums un patstāvīgā domāšana. Ierasto izstāžu vietā pie sienām jāliek darbi, kas atspoguļo mācību procesu, lai bērni labāk iegaumē, ko jau iemācījušies.

SKOLA 2030: kompetents bērnudārznieks

Pirmie, kas uz savas ādas izjutīs jauno kompetenču pieejā balstīto mācību saturu (sauktu arī par *Skolu 2030*), ir pirmsskolu audzēkņi. Bērnudārzi pēc jaunā modeļa, kas vēl top, darbu sāks jau šoruden. Ko šī pieeja paredz? Kā mainīsies audzēkņu un pedagogu ikdiena?

VIENAS RECEPTES NEESOT

Lai kaut kas mainītos, jāmainās pašiem pedagogiem – to nācies dzirdēt no dažādiem cilvēkiem, kuriem jautāts, kas bērnudārzu audzēkņus gaida nākamajā mācību gadā. Lai gan septembrī kompetenču pieeju plānots sākt izmantot visos bērnudārzos, tomēr, kā tieši tas būs, atkarīgs no katras iestādes un tās pedagogiem.

Kuldīgas *Cīruliša* vadītāja Inguna Krebse stāsta, ka, gatavojoties pārmaiņām, viesojusies vairākos dārziņos, kuros jaunā pieeja jau tiek izmēģināta. Lai gan visiem ir kas kopīgs, ir arī atšķirības, jo katram savs skatījums. Tam piekrist arī Ilze Solovjova, kas vada Talsu bērnudārzu *Sprīdītis*, kurā no šīgada sākuma pēc jaunās pieejas strādā viss kolektīvs: vadība, audzinātājas, logopēde, sporta un mūzikas skolotājas. Katra iestāde paņemot tieši to, kas atbilst tās vajadzībām, un vienas receptes neesot, uzskata I.Solovjova.

MAZAIS PĒTNIEKS

Jaunās pieejas centrā ir dzīvespriecīgs un zinātkārs bērns. Projekts *Skola 2030* paredz ievērojami mainīt bērnudārza pedagoga nozīmi. Projekta eksperte Arita Lauka skaidro, ka mērķis ir attīstīt katram bērnam dabiski piemēroto zinātkāri, un skolotāja uzdevums ir ļaut mazajam darboties pašam. Bērns ir tas, kurš ierosina nodarbes, tikmēr pedagogs vēro, jautā, netīši vedina uz turpmākām aktivitātēm, ļauj kļūdīties, izdarīt secinājumus un iet uz priekšu jeb pētīt pašam, meklējot atbildes uz sev svarīgiem jautājumiem.

NEVAIROT PELĒCĪBU

Viena no lietām, kas minēta kā pretstats jaunajam modelim, ir līdz šim bieži izmantotā pieeja likt bērnam atdarināt kādu paraugu un ievērot instrukcijas. Tipisks rezultāts – virkne ļoti līdzīgu darbu. „Bērnam jāsaprot, ka viņš to sasniedz pats, nevis jādama, ka skolotājs lika un viņš darīja. Tas ir tas labais. Man ir kolēģe, kura brīnišķīgi zīmē, bet, kad viņa mācījās sagatavošanas grupā, audzinātāja likusi nozīmēt – tikai tā ir pareizi, kā grāmatā. Lai gan kolēģei ir talants, uz radošu pašizpaušmi viņa nav

spējīga, jo sešu gadu vecumā viņas radošums ielikts rāmjos. Bet ar to producējam pelēcību, kas mums apkārt. Līdz ar to nevar gribēt, lai rodas izcili politiķi, domātāji, lai paši varam ko radīt, ja sākotnēji visiem likts būt vienādiem.

Ļoti grūti mainīties arī mums, pedagogiem. Pati esmu mācījusies pēc tradicionālās pieejas, bet ir jāgrib mainīties, jāskatās pozitīvais, ko pārmaiņas dos bērniem, un mēs jau strādājam tikai viņu dēļ,” aicina I.Solovjova.

VIENS PEDAGOGS, 30 MAZUĻU

Bērnam jābūt savu nodarbu rosinātājam, turklāt nevar cerēt, ka visi vienā un tajā pašā laikā būs nobrieduši apgūt vienu un to pašu: lasīt, rakstīt, rēķināt. Ja, strādājot ar vienu, var iztēloties, kā šādu pieeju nodrošināt, tad kā to izdarīt pedagogam, kuram jāspēj reaģēt uz vairāk nekā 20 ķiparu vēlmēm, vajadzībām, attīstību?

Uzklausot Rīgas privātā dārziņa *Pērļu māja* vadītājas Zanes Baltgailēs pieredzi,

jāsecina: vienam audzinātājam, strādājot 30 bērnu grupā, tomēr var rasties priekšstats, kā tas varētu darboties. Dārziņā tiek izmantota Montessori metode, no kuras daudz pārņemts projektā *Skola 2030*. Atslēga esot tāda: ja skolotājs neuzņemas aktīvo lomu vadīt un mācīt, bet ļauj bērnam izpausties pašam, neesot vajadzības katram nepātraukti atrasties līdzās. Galvenais ir nodrošināt vidi un materiālus, ar ko darboties, vērot un iekļauties tikai tad, kad tiešām vajag (un tas neesot tik bieži), dzīvot līdzās, audzināšanā izmantojot pašam savas uzvedības paraugu.

BĒRNS IEROSINA, SKOLOTĀJS PLĀNO

Tomēr starp Z.Baltgailēs aprakstīto un kompetenču pieeju nav arī liekama vienlīdzības zīme. Svarīga iezīme kompetenču modeļi ir virzība uz skaidri definētiem rezultātiem, kas izziņai uzliek rāmjus, salīdzinot ar brīvo, bērna iniciēto izziņu

Talsu „Sprīdīša” vadītāja Ilze Solovjova: „Mēs iemācāmies tad, kad esam tam gatavi. Bieži vien gribam, lai bērni dara tieši tāpat kā mēs: ja es iemācījos lasīt piecos gados, tad gribu, lai to izdara arī mans bērns; ja es gribēju būt sportists, arī viņam tādām jābūt. Tā ir paša vēlmju projicēšana uz bērnu, bet viņš varbūt grib kļūt mākslinieks.”

Z.Baltgailēs variantā. Sasniedzamie rezultāti izpaužas kā zināšanas dažādās jomās (valodās, matemātikā, dabaszinībās u.c.) un tā sauktajās caurviju prasmēs (pašizziņa, pašvadība, domāšana, radošumā, sadarbībā, līdzdarbībā un digitālajās prasmēs). Lai sasniegtu katram vecumam paredzēto, pedagogiem jāraksta plāns vismaz mēnesi uz priekšu, kādu rezultātu labā tiks strādāts.

Taču vai šeit nav pretruna: vai mēnesi iepriekš var paredzēt, kas tieši bērnam būs aktuāls, lai viņa ierosinājumi sakristu ar plānā ierakstīto? *Cīruliša* vadītāja I.Krebse

uzskata, ka pretrunas nav: „Mēnesī strādāsim konkrēti pie vienas jomas. Skolotājam jāparedz dažādas lietas, ko bērns varētu gribēt darīt, un rezultāts jāsasniedz noteiktā vecumposmā. Uzdevumiem jābūt dažādiem, lai katrs bērns var sev ko atrast, vienlaikus virzoties uz plānoto rezultātu.”

PEDAGOGU ATTIEKSME – DAŽĀDA

Par pārmaiņām I.Krebse noskaņota pozitīvi. Arī par *Cīruliša* audzinātājam viņa stāsta, ka jaunās vēsmas tiekot tvertas ar interesi.

Tomēr ir tādi pedagogi, kuri pret reformu izturas ar skepsi. Pirms pāris nedēļām Talsos konferencē, kas bija veltīta kompetenču pieejai pirmsskolās, visskaļāko rezonansi raisīja skaidrojums, kāda būs plānošana un katra bērna vērtēšana, kas pedagogiem būs jādara rakstiski, uzrādot sasniegumus attiecībā uz visiem rezultātiem, kuru uzskaitījums vien veidotu pagaru sarakstu. Vai pedagogi tiks apkrauti ar nebeidzamiem papīra darbiem?

I.Krebse atzīst, ka dokumentu varētu kļūt vairāk, vienlaikus norādot, ka bez tiem arī nevar, lai nerastos haoss: ja plānošana nodota pedagogu rokās un viņi vairs neseko iepriekš apstiprinātai programmai, kurā noteikta katra nodarbība, ir risks sākt mētāties no vienas idejas pie nākamās, kolīdz ieraudzīts kas jauns un aizraujošs.

Maijas Jankovskas teksts un foto

Līdzšinējā pieeja	Kompetenču pieeja
Bērns kā tukša krūka, kurā skolotājs ielej zināšanas.	Bērns, kurš pats tiecas izzināt pasauli.
Skolotājs stāv priekšā un māca.	Skolotājs atrodas starp bērniem un darbojas kā konsultants, kas vēro un rosina uz tālāku izziņu.
Skolotājs dod paraugu, bērni izpilda instrukcijas.	Skolotājs piedāvā materiālus, rada vidi, kas rosina izziņu.
Skolotājs kontrolē, palīdz izdarīt bērna vietā, lai rezultāts būtu pareizs.	Skolotājs pāriet malā, lai bērns var domāt pats, darīt pats, atbildes atrast pats: galvenais ir process.
Bērni sēž solos un klusi izpilda uzdoto.	Vide ir daudzfunkcionāla: piemērota darbam vienatnē, grupiņās, lielā grupā; tā ļauj gan darboties izzinot, gan spēlēt, gan atpūsties.
Nodarbības ar precīzi noteiktu sākumu un beigām.	Izziņa notiek integrēti, nesadalīta stingros laika nogriežņos.
Skolotājs norāda uz bērna kļūdām.	Skolotājs netieši rosina bērnu nonākt pie izpratnes, kas nav izdevies un kā turpmāk darīt labāk.
Skolotājs ievēro programmu, kurā katrai nedēļai paredzētas noteiktas tēmas un nodarbības.	Skolotāji komandā saplāno, kādām prasmēm, mācību jomām un vērtībām nākamā mēnesī tiks pievērsta uzmanība.

PĀRDOD

VW POLO CLASSIC, 1997, 1,8, benzīns, balta, TA 11.2018., tīrs salons, nav smēķēts, ērta un ietilpīga, 650 eiro. Tālr. 29331442.

Veikalā **Dagus**, Liepājas ielā 51, **DARBA APĢĒRBI**, apavi, apjomīgi vīriešu krekli, bikses, jakas, veļa.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žalūziju piedāvājums. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (**Elvi**), tālr. 28378818.

PIENA VADU Delaval 30 govīm, automātiskā mazgāšana, četri slaukšanas komplekti. Tālr. 28219226.

KARTUPEĻUS 'Vineta' pārtikai, stādīšanai. Tālr. 26016315.

Bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

Sausu, skaldītu **MALKU**. Tālr. 27885688.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Ar piegādi pārdod skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus. Tālr. 29249578.

KŪTSMĒSLUS, trūdzeni, kūdru maisos. Tālr. 28323920.

MEKLĒ DARBU

Zāģē, skalda, krāmē **MALKU**. Tālr. 29535115.

VAJADŽĪGI

Amazone grupa Iv uzņēmums SIA **Upeskalni AB** (461002599) piedāvā pastāvīgu darbu bilancspējīgam **GRĀMATVEDIM**. Prasības: spēja nodrošināt finanšu un vadības grāmatvedības uzskaiti, sagatavot nodokļu deklarācijas, teicamas datorzināšanas. Lūdzu CV un motivācijas vēstuli sūtīt e-pastā: jurgis@amazone.lv līdz 03.04.2018.

Uzņēmums SIA **Kuldīgas komunālie pakalpojumi** (56103000221) piedāvā darbu **TRANSPORTA VADĪTĀJAM (GREIDERISTAM)**. CV gaidīsim līdz 27. martam e-pastā: baiba.pirtiece@kuldiga.lv, tālr. 27888246, www.kkp.lv.

Darbībai paplašinoties, SIA **Otaņķu Dzirnānieks** (42103015892) aicina darbā B kategorijas **TRAKTORTEHNIKAS VADĪTĀJU**. Vēlama pieredze lauksaimniecībā. Tālr. 28808260.

Höga Kusten (556925-5788) – krūmgrieža **OPERATORI** Zviedrijā. Tālr. +467 22323181.

SIA **Gusto Vanilla** (41203047664) – **KON-DITORA PALIGS**. CV sūtīt e-pastā: gustovanilla@inbox.lv, tālr. 22012036.

SIA **Apdars** (41203050077) – noliktavas **STRĀDNIKS**. Tālr. darba laikā 29904048.

Kokapstrādes uzņēmums SIA **Vēvers** (41203017104) piedāvā darbu **STRĀDNIEKIEM/-CĒM** kokapstrādē. Tālr. 28635733.

PĒRK

SIA **Lāses AM** par augstu cenu iepērk **LIELLOPUS** kautsvārā un **CŪKAS** dzīvsvārā. Piedāvājam piemaksas par lopu skaitu. Transports bez maksas. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA **Valinda LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

SIA **AIBI** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TEĻUS, JĒRUS**. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svairi. Tālr. 20238990.

Z/š **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **Cēsu gaļas kombināts** par augstām cenām iepērk **JAUNLOPUS** un **LIELLOPUS**. Tālr. 25573447, 26185703.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 27806461.

Vieglās **AUTOMAŠĪNAS, TRAKTORUS**, lauksaimniecības tehniku. Tālr. 26104984.

Pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS**, 1000–15 000 EUR/ha. Tālr. 25622269.

Pērk **CIRSMAS** izstrādei. Tālr. 25622269.

Craftwood PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Atjaunojam taksācijas. Tālr. 26360308.

SIA **Lateira** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī apgrūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirmsas visā Kurzemē. Labas cenas. Kārtojām dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

Pērk īpašumus ar **MEŽU, CIRSMAS**. Tālr. 25770062.

Ozola un oša **ZĀGBALĶUS**, ozola un oša kaminmalku (3 m). Tālr. 29997742.

Veco **PAPĪRA NAUDU, MONĒTAS**, saktas, apbalvojumus, figūras. Tālr. 26499892.

RAGUS. Tālr. 22048516.

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko B, BE, C, CE kursu Kuldīgā, Pētera ielā 5. Kursu sākums 5. aprīlī. Tālr. 26120089.

TĪRĀM dīvānus, krēslus, paklājus. Izbraucam pie klienta mājās. Veicam mēbeļu restaurāciju, tapsēšanu. Tālr. 28134800.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS – STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APĀUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirmsas izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

Novāc **APĀUGUMU**. Tālr. 25622269.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

IZĪRĒ

Izīrē **TELPAS** autoremontam un citām saimnieciskām darbībām Kuldīgā. Tālr. 28636946.

Divistabu **DZĪVOKLI** Virkas ielā. Tālr. 26471765.

LĪDZJŪTĪBAS

*Paņem līdzī saules glāstu,
Ko tev draugu rokas liek,
Lai tev, smilšu klēpī dusot,
Mazu brīdi siltāk tiek.*

/P.Priede./

Izsakām līdzjūtību mūsu ilggadējās kolēģes **ASTRĪDAS GRĪNIŅAS** tuviniekiem, viņu mūžībā pavadot. SIA **Kuldīgas komunālie pakalpojumi** kolektīvs

*Kas bijis reiz,
Tas nebūs vairs nekad,
Tas pavasars...
Tas brūklenzieds...
Tas cilvēks...*

/J.Sirmbārdis./

Venita, skumstam līdz ar tevi. Kolēģi

*Nevar pazust tas, ko mīli,
Nezūd darbs, kas krietni veikts.
Arī tad, ja mūža gājums
Šķiet pārāk negaidīti beigts.*

/A.Krūklis./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Venitai, no māsas **ASTRĪDAS** atvadoties. *Upeskalnu mājas* 1. un 2. sekcijas kaimiņi

*Es aizeju un tomēr palieku –
Gan baltā saulē, gan zilajā jūrā,
Gan šalcošā vējā – es esmu pie jums.*

/Ā.Elksne./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Venitai un tuviniekiem, no **ATRĪDAS** atvadoties. Ligita un Laura ar ģimenēm

Skrundas novada pašvaldība (90000015912) izsludina konkursu uz amatu aprūpes nama **Valtaiķi** direktors/-e.

Ar konkursa nolikumu var iepazīties Skrundas novada pašvaldībā vai mājaslapā www.skrundasnovads.lv.

Pretendentiem pieteikties līdz š.g. 6. aprīlim (ieskaitot), sūtot norādītos dokumentus: Raiņa ielā 11, Skrundā, Skrundas novadā, LV-3326, vai e-pastā: dome@skrunda.lv.

Esi mūsdienīgs!

www.307.lv

Sludinājumus laikrakstā **Kurzemnieks** **iesniedz ērti no sava datora**

307.lv

berry park
Bioloģisku ogu audzēšana

SAIMNIECĪBA PĒRK:

- ❖ lauksaimniecībā izmantojamu zemi (var būt nekopta, apaugusi ar krūmiem),
- ❖ meža zemi (var būt izcirtumi).

Izskatīsim visus piedāvājumus. Palīdzam atrisināt juridiskus jautājumus. Samaksa tūlītēja.

Tālr. 29222175, e-pasts: siaberrypark@gmail.com.

Pla Rumbiņa aicina savus biedrus atkārtoti uz **GADA PĀRSKATA SAPULCI** 5. aprīlī 11.00 Liepājas ielā 14, Kuldīgā.

SVEASKOG **BEZ MAKSAS ATTĪRA NO KRŪMIEM** laukus un citas aizaugušas platības. **PĒRK** zarus, cirmsu atlikumus, šķeldojamu materiālu. **ĀTRA SAMAKSA.** **25 622 293 (Āris)**

KONKURSS

Atbildi un brauc uz Eiropas Parlamentu!

KONKURSA JAUTĀJUMI

- 1) Ikgadējo Eiropas Pilsoņa balvu par ieguldījumu un izcilie sasniegumiem ES iedzīvotāju sapratnes un saliedētības veicināšanā 2017. gadā saņēma:
  - Labdarības maratons *Dod pieci*
  - Basketbolists Kristaps Porziņģis
  - Dziesmu svētku kustība Latvijā
- 2) Kurš Latvijas EP deputāts organizācijas *Vote Watch Europe* pētījumā 2017. gadā atzīts par ietekmīgāko?
  - Vaira Vīķe-Freiberga
  - Ivars Godmanis
  - Krišjānis Kariņš

Laikraksts **Kurzemnieks** sadarbībā ar Eiropas Parlamenta (EP) deputātu Krišjāni Kariņu (*Vienotība/EPP*) aicina piedalīties konkursā *Eiropas Parlamenta eksperts* un laimēt iespēju apmeklēt to Briselē, Beļģijā. Pareizo atbildi autorus redakcija aicinās uz tikšanos ar K.Kariņu. Visi saņems EP speciālbaldas, bet diviem lasītājiem deputāts izlozēs ceļojumu uz Briseli.

- 3) Kura ir jaunākā Eiropas Savienības dalībvalsts, kas uzņemt valstu blokā 2013. gadā?
  - Rumānija
  - Horvātija
  - Bulgārija
- 4) Cik gadu ir Eiropas Parlamenta deputāta pilnvaru termiņš?
  - 3
  - 5
  - 10
- 5) Kas attēlots uz viena un divu eiro monētām kā Latviju simbolizējošs tēls?
  - Ozols
  - Tautumeita
  - Stārķis

6) Kādi, jūsuprāt, ir lielākie ieguvumi no Latvijas dalības ES, un ko jūs vēlētos uzlabot? (Atbilde ne vairāk kā piecos teikumos)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Konkursā var piedalīties, aizpildot šo anketu un līdz 3. aprīlim ar norādi **Konkursam Eiropas Parlamenta eksperts** atsūtīt redakcijas e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv vai pa pastu: laikrakstam Kurzemnieks, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV3301, vai iemetot redakcijas durvju kastītē.

Konkursa dalībnieks: Vārds, uzvārds

_____

Dzīvesvieta

_____

Tālrunis, e-pasts

_____

_____

_____

_____

_____

VĀRDA DIENAS

No 26. marta līdz 1. aprīlim
 26. Eiženija (41), Ženija (299)
 27. Gustavs (2710), Gusts (270), Tālrīts (10)
 28. Gunta (5886), Ginta (1565), Gunda (198)
 29. Aldonis (178), Agija (525)
 30. Nanija (72), Ilgmārs (75)
 31. Gvido (1175), Atvars (196)
 1. Dagnis (399), Dagne (81)
 Populārākie: Gunta un Gustavs.

Tēta dots nopietns vārds

GINTA BĀRA, V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas ķīmijas un fizikas laborante

– Lai gan mamma gribējusi dot man citu vārdu, viņa nevarēja savas vēlmes piepildīt, jo tētis izvēlējās bez viņas ziņas. Viņam ir māsiņa Ginta, ar kuru ir ļoti labas attiecības, tādēļ viņš arī man gribēja tādu vārdu. Jūtos labi, bet reizēm licies, ka tas ir auksts. Tik mīļi kā vārdus Lienīte vai Dacīte manējo nevar izloct. Radnieki un draugi kādreiz nosauc par Ginci, bet ar vārdu saistītu iesauku man nav bijis. Ar uzvārdu bērniībā gan: biju Matisone, un nereti kāds nosauca par patisonu.

Ginta ir vairāk nopietns nekā mīļš vārds. Tā skaidrojumā teikts, ka Ginta ir atturīga. Tāda arī esmu.

Meitai izvēlējos vārdu Estere. Šķirstīju kalendāru vairākas reizes, kurš pēc labskanības patīk. Interesanti: pēc tam uzzināju, ka tai tēta māsiņai, pēc kuras izvēlējās vārdu man, mammu sauc Estere.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 26. MARTĀ

Dienas garums – 12 st. 40 min.
 Saule lec 7.10, riet 19.50.

Naktī +1°...+2°

Z
 R A
 D
 4 m/s

Dienā +6°...+2°

Z
 R A
 D
 3-5 m/s

RĪT, 27. MARTĀ

Dienas garums – 12 st. 45 min.
 Saule lec 7.07, riet 19.52.

Naktī +1°...+2°

Z
 R A
 D
 3-4 m/s

Dienā +4°...-1°

Z
 R A
 D
 1-3 m/s

KONKURSS

Tēlotājmākslas spēle

153. kārtā

Šis amerikāņu mākslinieks vislielāko atpazīstamību ieguvis kā Ziemeļamerikas indiāņu portretu autors. Jaunības gados daudzas stundas pavadījis medījot, zvejojot vai meklējot indiāņu artefaktus. Apmeklējis 48 ciltis un radījis ap 500 gleznu, kā arī savācis nozīmīgu artefaktu kolekciju. 19. gs. viņš ceļojis gar Misūri, pieveicot ap 3000 km, sastopot 18 ciltis, kuras vēl nebija skārusi Eiropas civilizācija: paunus, omahus, ponkus, mandanus, hīdatsus, šaijēnus, apsarokus, siksikus. Šajā ekspedīcijā mākslinieks radījis savus visspilgtākos darbus.

Atbildes gaidām līdz 28. marta 11.00: Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē.

152. kārtas atbilde: Hendriks Averkamps, Ainiņa uz ledus netālu no pilsētas (ap 1615).

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis, Indra Ābelīte, Mārcis Arājs.

LIELDIENAS

Pavisam drīz pilsēta rotāsies

„Šogad Lieldienu rotājumiem Kuldīgas ielās, laukumos un parkos izmantosim dekorācijas, kas mums jau krājumā. Papildus būs daži puķu grozi,” saka Kuldīgas komunālo pakalpojumu būvniecības un remonta daļas vadītājs Elviss Viļumsons.

Pirmie rotājumi ielās parādīsies pirms Pūpolsvētdienas, bet pārējie – nākamās nedēļas sākumā. „Lai rotājumiem varētu izmantot, tos esam salabojuši un atjaunojuši. Piemēram, lielajam zaķim bija salūzušas ribas, lielās, krāsainās olas bija apskrambātas. Tās mums palīdzēja atjaunot Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centra un Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas (KMZV) bērni. Šūpolēm nācās pārmetināt detaļas, šūpoties atkal varēs pie novada domes un Pilsētas parkā. Liepājas ielā tiks izliktas ap 40 mucīņas ar krāsotajiem zariem, izmantosim zaķu pēdiņu pārējas un zaķu ģimenes, kā tas bija pērn. Pilsētas laukumā būs kompozīcija ar diviem lielajiem zaķiem, mucīņas ar krāsotiem zariem un puķu grozi. Semināra parka kokos atkal būs krāsaini putni, bet lielākā rotājumu bagātība būs Pilsētas dārzā,” atklāj E. Viļumsons.

KMZV ir sena sadarbība ar pašvaldības mākslinieci Inesi Sulojevu. Šajā reizē bērni palīdzēja atjaunot krāsu lielajam papjē mašē olām. Vizuālās mākslas skolotāja Iveta Goldberga pastāstīja, ka bērni strādājuši divas dienas – vispirms divpadsmit 4. klases audzēkņi, pēc tam astoņi mākslas skolas bērni. „Mūsu

Lai Lieldienu olas Pilsētas dārzā būtu spilgtas un krāsainas, rūpējas Kuldīgas mākslas skolas audzēknes Elīna Šķilta un Kate Liekniņa.

uzdevums bija saremontēt laika zoba un transportēšanas atstātās pēdas – vai nu saglabāt to, kas ir skaisti, vai uzgleznot vēl skaistāk.”

Iveta Grīniņa
 Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Latvijas Nacionālā teātra izrāde
CILVĒKI, LIETAS UN VIETAS
 t/n JŪRAS VĀRTI, Ventspils
10/04 19:00
 Lomās: Maija Doveika, Lāsma Kugrēna, Juris Lisners, Uldis Anže, Ivars Klavinskis, Sanita Pušpūre, Daiga Gaismaņa, Kaspars Anišs, Kristians Karelins, Ance Kukule un citi.

www.kurzemnieks.lv
 Viss par reklāmu Kurzemniekā!
 Tālrunis 63324881.

ASTROLOĢISKĀ PROGNOZE

/27. marts – 2. aprīlis/

Jolanta Hercenberga, astroloģe

Aunīem darīšanas var piņķerēties un mest likločus, liekot atgriezties pie pusdarītā un pārprastu situāciju atrisināšanas. Ziņas no tālienes sola pārsteigumus un jaunas iespējas profesionālā ziņā.

Vēršiem laiks veidot uzkrājumu un citādi uzlabot materiālo situāciju. Varbūt jāiegādājas krājkašīte? Iesāktajam būs tendence augt.

Dvīņiem kopība ar radiem sola pozitīvas emocijas. Tiks novērtēts dzimtas spēks un gūta drošība jaunos izaicinājumos.

Vēžiem ir izredzes iegūt paugstinājumu un priekšniecības atzinību. Darījumos jāsauglabā vēss prāts, jo saistības būs ilgstošas.

Lauvām izdevumu var būt vairāk, nekā plānots, tādēļ sarunās dominēs materiālā situācija. Atcerieties, ka par visu nav jānorēķinās naudā, jo dažreiz izdevīgāks ir barteris.

Jaunavām pārlicieka fiziskā slodze par labu nenāks, tādēļ muskulatūra jāatpūtina un jāliek vairāk darboties smadzenēm. Pārdomāt, plānot, sapņot un apercēt!

Svaru sirsnība un izpalīdzība pulcēs ap viņiem cilvēkus, kuriem nepieciešama palīdzība. Apbrīnojama sapratne un iekļūtība tiks ikvienam, nolīdzinot asumus sarežģītās situācijās.

Skorpioniem garlaicīgas sarunas un rutīna nebūs pa prātam, tādēļ tiks gādāta jautra izklaide un neierasti iespaidi. Par sevi atgādinās draugi.

Strēlnieku ķermenis būtu pateicīgs, ja vairāk uzmanības tiktu veltīts tā labsajūtai, bet diez vai tas to piedzīvos. Galvā dzims lieli plāni, kuriem tie ar skubu metīsies klāt.

Mežāži prātos, vai nav laiks kādā jomā sākt jaunu posmu. Iespējams, drīz tā arī būs, bet šobrīd vislabāk noskaņoties tam tikai emocionāli.

Ūdensvīriem sirdslietas var iegriezt tādu emociju virpuli, ka tie paši sāks griezties ap savu asi un nespēs nomierināt satraukto prātu. Līdzsvara atgūšanai jāuzturas dabā.

Zivīm mājās var nevirzīties tik gludi, kā gribētos. Tikai mieru! Ne viss, ko gribas, ir arī derīgs. Jau drīz varēs pārliecināties, ka šie notikumi tomēr bijuši labvēlīgi.

Čika laiks:
 28.III 12.54 – 17.30,
 30.III 7.59 – 20.52,
 1.IV 21.29 – 2.IV 1.57.